

Petra Fedorová
Michal Hlavačka
Aneta Kašlíková
Jiří Kotouček
Zuzana Šimek

VADEMECUM²⁰²² Horizont Evropa

Granty Evropské rady
pro výzkum (ERC)

TECHNOLOGICKÉ
CENTRUM AV ČR

VADEMECUM²⁰²² Horizont Evropa

Granty Evropské rady
pro výzkum (ERC)

Petra Fedorová
Michal Hlavačka
Aneta Kašílková
Jiří Kotouček
Zuzana Šimek

TECHNOLOGICKÉ
CENTRUM AV ČR

Obsah

Seznam zkratk	4	3.3 CV a track record	43
Seznam obrázků	5	3.4 Vědecká část návrhu projektu	45
Předmluva	6	3.5 Příprava na pohovor	46
<hr/>			
1 Granty Evropské rady pro výzkum (ERC)	7	4 Podpora žadatelů a žadatelek o granty ERC	50
1.1 Základní pojmy	8	4.1 Systém národní podpory	51
1.2 Co je ERC?	10	4.2 Informační a školicí aktivity	
1.3 Typy grantů ERC	15	pořádané ES a TC	52
1.4 Portál pro finanční příležitosti a veřejné zakázky	18	4.3 Institucionální podpora	54
1.5 Struktura projektového návrhu (části A a B, přílohy)	19	4.4 Program ERC CZ	56
1.6 Formální způsobilost hostitelských institucí a žadatelů a žadatelek	21	<hr/>	
1.7 Opakované podání návrhů projektů ERC	24	5 Etika a bezpečnost v grantech ERC	57
<hr/>			
2 Hodnocení grantů ERC	25	6 Finanční aspekty projektů ERC v průběhu celého životního cyklu	61
2.1 Vědní oblasti a odborné panely	26	6.1 Příprava rozpočtu	62
2.2 Proces hodnocení a kritéria u ERC Starting, Consolidator a Advanced grantů	28	6.2 Implementace projektu	66
2.3 Proces hodnocení a kritéria u ERC Synergy grantů	31	<hr/>	
2.4 Proces hodnocení a kritéria u ERC Proof of Concept grantů	33	7 Smluvní vztahy v grantech ERC	70
2.5 Pohovory před panely ERC	35	7.1 Podpis grantové dohody	71
2.6 Souhrnná hodnotící zpráva a možnost odvolání	37	7.2 Pracovněprávní vztahy	72
<hr/>			
3 Jak napsat kompetitivní grant ERC?	38	8 Duševní vlastnictví a otevřená vědav projektech ERC	74
3.1 Abstrakt	39	8.1 Specifika duševního vlastnictví	75
3.2 Profily kompetitivních žadatelů a žadatelek	41	8.2 Otevřená věda	77
		8.3 Role duševního vlastnictví a otevřené vědy v návrhu projektu	80
		<hr/>	
		Užitečné odkazy	81

Seznam zkratk

AC	Země asociované k programu Horizont Evropa
AdG	Advanced grant
AMGA	Anotovaná modelová grantová dohoda
CA	Konsorciální smlouva
CFS	Osvědčení o finančních výkazech
CoG	Consolidator grant
CORDIS	Informační služba Společenství pro výzkum a vývoj
CV	Životopis
DMP	Plán správy dat
DORA	Sanfranciská deklarace o hodnocení výzkumu
EK	Evropská komise
ERC	Evropská rada pro výzkum
ERCEA	Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum
ES	Expertní skupina na podporu žadatelů ve výzvách ERC
ESR	Souhrnná hodnoticí zpráva
EU	Evropská unie
FTOP	Portál pro finanční příležitosti a veřejné zakázky
GA	Grantová dohoda
GEP	Plán genderové rovnosti
H2020	Horizont 2020
HE	Horizont Evropa
HI	Hostitelská instituce
LS	Vědy o živé přírodě
MGA	Modelová grantová dohoda
MIM	Vzájemný pojišťovací mechanismus
NCP	Národní kontaktní pracovník/pracovnice
ORE	Platforma Open Research Europe
PE	Vědy o neživé přírodě a technické vědy
PI	Hlavní řešitel/ka
PO	Projektový úředník/úřednice
PoC	Proof of Concept
SSH	Sociální a humanitní vědy
StG	Starting grant
SyG	Synergy grant
TC	Technologické centrum Akademie věd České republiky
TR	Dosažené výsledky
WP	Pracovní program

Seznam grafů, obrázků a tabulek

Obrázek 1	Struktura programu Horizont Evropa	10
Tabulka 1	Instituce s největším počtem získaných grantů ERC v programu H2020	13
Graf 1	Počty získaných grantů ERC dle jednotlivých zemí EU/AC za 7. rámcový program a H2020	14
Graf 2	Úspěšnost v získávání grantů ERC dle jednotlivých zemí EU/AC za 7. rámcový program a H2020	14
Obrázek 2	Schéma typů grantů ERC	15
Obrázek 3	Shrnutí struktury návrhu projektu (s výjimkou PoC grantů)	19
Obrázek 4	Nahrání části B projektového návrhu a příloh do portálu FTO	20
Obrázek 5	Harmonogram podpory žadatelů a žadatelek při přípravě projektů ERC a role institucí	55
Obrázek 6	Ethics Self-Assessment	59
Obrázek 7	Sekce 3 – Rozpočet	65
Obrázek 8	Rozpočtový formulář	65

Předmluva

Cílem Evropské rady pro výzkum (*European Research Council, ERC*) je financování špičkového badatelského výzkumu ve všech vědních oborech. ERC je jedinou organizací, která na celoevropské úrovni financuje tzv. *frontier research*, tedy výzkum směřující za hranice poznání k průlomovým objevům v jednotlivých vědních oblastech. Je unikátní v tom, že je (na rozdíl od jiných částí rámcových programů EU) řízena nezávislou Vědeckou radou, ale také způsobem, jakým jsou organizovány odborné vědecké panely a vybírání expertů pro hodnocení projektů. Stala se tak inspirací pro řadu národních grantových agentur.

Tato brožura je určena nejen žadatelům o granty ERC, ale i jejich řešitelům, stejně jako projektovým manažerům, a to jak ve fázi přípravy projektů, tak při jejich implementaci. Umožňuje rychlou orientaci v pěti typech grantů ERC, informuje o způsobu předkládání projektových návrhů a jejich hodnocení, představuje základní principy financování grantů ERC vč. vykazování nákladů, reportování, kontrol a auditů a v neposlední řadě také stručně shrnuje otázky etiky, otevřené vědy, šíření a využití výsledků výzkumu i práva k duševnímu vlastnictví. Obsahuje celou řadu užitečných rad a tipů shromážděných národními kontaktními pracovníky (NCP) při jejich každodenní práci a především díky spolupráci se členy Expertní skupiny (ES) na podporu žadatelů ve výzvách ERC, dalšími hodnotiteli a držiteli grantů ERC.

Věříme, že se naše brožura stane praktickým pomocníkem, a přispěje tak k většímu zapojení českých výzkumných pracovníků i vědeckých pracovišť do těchto projektů.

Autorský tým děkuje za cenné komentáře Ladislavu Čočkovi, Evě Hillerové, Lence Chvojkové, Adéle Jiroudkové, Mileně Lojkové, Evě Svobodové a Lyudmyle Tsyachné. Poděkování za spolupráci patří členům ES, tj. Mirjam Friedové, Michalu Hockovi, Pavlu Jelínkovi, Tomáši Jungwirthovi, Michalu Kouckému, Juliu Lukešovi, Filipu Matějkovi, Vojtěchu Novotnému, Zdeňku Strakošovi, Pavlu Tomančákovi a Matthewovi Ramplemu, a dalším hodnotitelům a držitelům grantů ERC v České republice, jejichž zapojení do propagace grantů ERC a podpory žadatelů je klíčové.

Upozornění: Uvedené informace vycházejí z dokumentů Evropské komise (EK), resp. ERC platných k 11. červenci 2022. Ačkoliv poskytovaným informacím věnujeme největší možnou pozornost a využíváme nejlepší dostupné informační zdroje, mají informace obsažené v brožuře pouze informativní charakter a nejsou závazným legislativním výkladem. Technologické centrum AV ČR neodpovídá za důsledky spoléhání se na tyto informace ani za škodu eventuálně vzniklou v důsledku jejich použití. Při využití informací nebo při jejich další publikaci uvádějte vždy jako zdroj uvedené autory a Technologické centrum AV ČR.

1

Granty Evropské rady pro výzkum (ERC)

- 1.1** Základní pojmy
- 1.2** Co je ERC?
- 1.3** Typy grantů ERC
- 1.4** Portál pro finanční příležitosti a veřejné zakázky
- 1.5** Struktura projektového návrhu (části A a B, přílohy)
- 1.6** Formální způsobilost hostitelských institucí a žadatelů a žadatelek
- 1.7** Opakované podání návrhů projektů ERC

1.1 Základní pojmy

Associated Countries, AC (Země asociované k programu Horizont Evropa)

Země, které podepsaly s Evropskou komisí asociační dohodu k programu Horizont Evropa. Pro příjemce grantů ERC z asociovaných zemí platí stejná pravidla účasti jako pro členské země EU¹.

Beneficiary (Příjemce grantu)

Hostitelská instituce, která podepisuje grantovou dohodu s Evropskou komisí (EK)/ERC. Má plnou zodpovědnost za implementaci projektu. Mezi příjemcem a hlavním řešitelem či řešitelkou musí existovat pracovněprávní vztah.

Eligibility criteria (Formální způsobilost)

Kritéria, která musí žadatel/ka a hostitelská instituce splnit, aby byli oprávněni ucházet se o grant ERC. V případě hlavního řešitele či řešitelky se jedná o roky od obhájení Ph.D., minimální úvazek strávený na projektu ERC a v členské zemi EU / zemi asociované k Horizontu Evropa apod. V případě hostitelské instituce musí platit, že se nachází v jedné z členských zemí EU či v zemi asociované k Horizontu Evropa.

ERC Executive Agency, ERCEA (Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum)

Agentura, která vyhlašuje výzvy, koordinuje hodnocení projektů podle zásad stanovených Vědeckou radou, uzavírá grantové dohody a má na starosti implementaci projektů.

Funding & Tender Opportunities Portal, FTOP (Portál pro finanční příležitosti a veřejné zakázky)

Portál Evropské komise, který poskytuje ucelené informace o všech výzvách vyhlašovaných v přímo řízených programech EU. V portálu je třeba vytvořit žádost o grant ERC a rovněž ji prostřednictvím portálu podat, portál posléze umožní elektronický podpis smluv i management výkazů a případných auditů.

Grant portability (Přenositelnost grantu)

Granty ERC jsou vázány na osobu hlavního řešitele či řešitelky, ta však může původní hostitelskou instituci v průběhu řešení projektu změnit. V takovém případě je třeba změnu ošetřit dodatkem ke grantové dohodě.

Host Institution, HI (Hostitelská instituce)

Instituce nacházející se v členské zemi EU či zemi asociované k programu Horizont Evropa, kterou uvádí v projektovém návrhu hlavní řešitel či řešitelka. Pokud je projekt navržen k financování, hostitelská instituce se stává příjemcem grantu ERC, a přebírá tak zodpovědnost za implementaci projektu.

Host Institution Support Letter (Závazek hostitelské instituce)

Dokument, v němž se instituce zavazuje k tomu, že v případě udělení grantu ERC hlavního řešitele či řešitelku zaměstná a uzavřou spolu doplňující dohodu, respektující podmínky stanovené grantovou dohodou.

Principal Investigator, PI (Hlavní řešitel/ka)

Osoba, která podává projektový návrh do jedné z výzev ERC. Ačkoliv může vytvořit libovolně velký tým, PI zůstává hlavní osobou zodpovědnou za realizaci vědeckých aktivit popsanych v příloze 1 grantové dohody (neboli v projektovém návrhu ve fázi podání grantu).

Supplementary Agreement (Doplňující dohoda)

Dohoda, kterou jsou ošetřena práva a povinnosti PI a příjemce grantu. Musí být uzavřena před podpisem grantové dohody.

Third countries (Třetí země)

Země, které nejsou členskými zeměmi EU ani asociované k programu Horizont Evropa. Jejich zapojení do Horizontu Evropa je omezené.

1.2 Co je ERC?

„Evropská rada pro výzkum financuje špičkový badatelský výzkum ve všech vědních oborech, tzv. *frontier research*, tj. výzkum směřující za hranice poznání k průlomovým objevům nebo k výraznému posunu v poznání v dané vědecké oblasti, a to v celosvětovém měřítku.“

 1. PILÍŘ Vynikající věda	 2. PILÍŘ Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu	 3. PILÍŘ Inovativní Evropa
Evropská rada pro výzkum	Klastry <ul style="list-style-type: none"> • Zdraví • Kultura, kreativita a inkluzivní společnost • Civilní bezpečnost pro společnost • Digitalizace, průmysl a vesmír • Klima, energetika a doprava • Potraviny, bioekonomika, přírodní zdroje, zemědělství a životní prostředí Společné výzkumné středisko	Evropská rada pro inovace
Akce Marie Skłodowska-Curie		Evropské inovační ekosystémy
Výzkumné infrastruktury		Evropský inovační a technologický institut
Rozšiřování a posilování Evropského výzkumného prostoru Rozšiřování účasti a šíření excelence / Reforma a zlepšování evropského systému výzkumu a inovací		

Obrázek 1 | Struktura programu Horizont Evropa

Evropská rada pro výzkum (*European Research Council, ERC*) vznikla v roce 2007. Granty byly tehdy financovány ze specifického programu Myšlenky 7. rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj (rozpočet 7,5 mld. eur). V 8. rámcovém programu Horizont 2020 byly granty ERC součástí priority Excelentní věda s rozpočtem 13,1 mld. eur. V současném programu Horizont Evropa, který je již 9. rámcovým programem EU pro výzkum a inovace, byl schválen rozpočet ve výši 16 mld. eur, ERC nadále zůstává součástí 1. pilíře Excelentní věda (viz obrázek 1). Významná část finančních prostředků, přibližně 2/3, je vyčleněna na podporu mladší generace vědců a vědkyň nedlouho po ukončení doktorského studia (tj. těch, kteří žádají o ERC Starting a Consolidator granty). Základním principem je financování projektů individuálních vědců a vědkyň, tzv. hlavních řešitelů a řešitelek (*Principal Investigator, PI*), a jejich týmů bez předepisování jakýchkoli tematických priorit (*bottom-up přístup*). Žádat o grant

ERC mohou jednotlivci z celého světa za předpokladu, že si zvolí hostitelskou instituci v členské zemi EU nebo zemi asociované k rámcovému programu Horizont Evropa. Toto omezení se nevztahuje na členy a členky týmů hlavních řešitelů a řešitelek – ti mohou působit v jakékoli zemi na světě. Granty jsou vázány na osobu PI, který může původní hostitelskou instituci před podepsáním GA či v průběhu řešení projektu změnit (více o přenositelnosti grantů ERC, viz [kapitola 7.1](#)).

Cílem ERC je podporovat vznik a růst generace vedoucích osobností výzkumu v Evropě spolu s přirozenou identifikací témat, která jsou pro budoucnost vědy a její služby společnosti klíčová. Jediným kritériem hodnocení je vědecká kvalita – jak návrhu projektu, tak samotného PI. To kromě nesporné originality předchozích výsledků v oboru předpokládá novou, revoluční myšlenku, na které je projekt postaven a která může výrazně ovlivnit daný obor, posunout jeho hranice či otevřít nové cesty výzkumu. Většina projektů ERC je velmi riziková (přinášejí velký zisk, ale za poměrně vysokého rizika, tzv. *high risk-high gain projects*), je interdisciplinární povahy a má významný dopad na společnost, ekonomiku nebo rozhodování, resp. stanovování pravidel v politické rovině.

Vznik ERC byl iniciován a prosazen vědeckou komunitou. Její činnost je řízena Vědeckou radou složenou ze 22 renomovaných vědců a vědkyň z celého světa, kteří jsou nominováni na čtyřleté období (s možností jednoho prodloužení mandátu). V čele Vědecké rady stojí vždy předseda či předsedkyně a tři místopředsedové či místopředsedkyně, kteří reprezentují tři hlavní vědní oblasti: vědy o živé přírodě (*Life Sciences, LS*), vědy o neživé přírodě a technické vědy (*Physical Sciences and Engineering, PE*), sociální a humanitní vědy (*Social Sciences and Humanities, SSH*). Vědecká rada ERC stanovuje vědeckou strategii, pravidla financování a metodiku ERC, sestavuje pracovní program (*Work Programme, WP*), dohlíží nad jeho realizací a jmenuje členy a členky odborných vědeckých panelů pro hodnocení návrhů projektů. Realizaci pracovního programu a s tím související administrativní záležitosti zajišťuje Výkonná agentura ERC (*ERC Executive Agency, ERCEA*) – vyhláší výzvy, koordinuje hodnocení projektů podle zásad stanovených Vědeckou radou, uzavírá grantové dohody a má na starosti implementaci projektů. S PI komunikuje prostřednictvím projektových úředníků a úřednic (*project officer, PO*).

Po 15 letech fungování je ERC považována za jednu z neúspěšnějších komponent rámcových programů EU pro výzkum a inovace. Jen do roku 2020 podpořila přes 10 000 špičkových výzkumných pracovníků a pracovníc (PI grantů ERC) 84 různých národností a dalších 75 000 vědců a vědkyň a jiných pracovníků a pracovníc jako členů a členek týmů. Granty ERC byly a jsou řešeny na více než 800 univerzitách, veřejných či soukromých výzkumných organizacích a jiných institucích neakademického typu.

Granty ERC jsou vědeckou komunitou, ale i mimo ni (tj. politickými představiteli a představitelkami a případně zástupci a zástupkyněmi průmyslu) vnímány jako značka kvality. Jsou měřítkem kvality výzkumu v jednotlivých zemích a známkou postavení vědeckých institucí v mezinárodním měřítku. Uvnitř vědecké komunity se ERC stala značkou té nejlepší možné mezinárodní praxe ve financování vědy, a to nejen strukturou

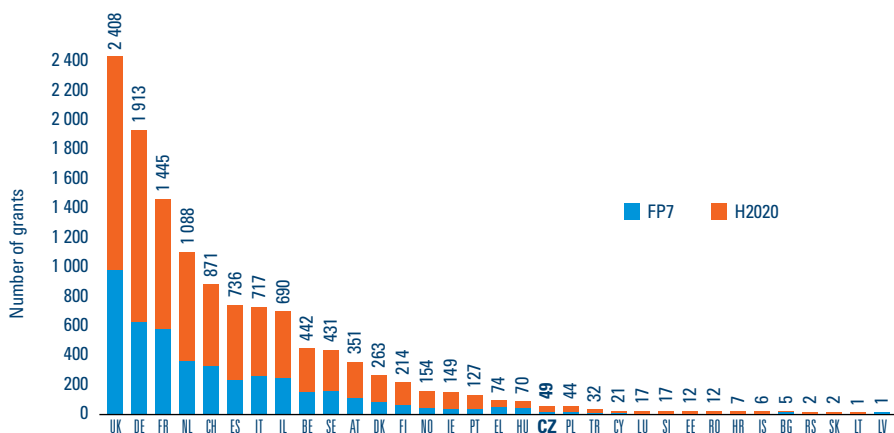
ERC a způsobem jejího řízení, ale i způsobem, jakým jsou organizovány odborné vědecké panely a jak je zajišťována v co nejvyšší možné míře jejich profesionalita a nezávislost. Granty ERC mají významný pozitivní dopad na výzkumné prostředí v jednotlivých zemích, ale i na atraktivitu a renomé hostitelské instituce. A mají rovněž značný dopad finanční. Jen české instituce získaly od roku 2007 díky 64 uděleným grantům ERC² finanční zdroje ve výši více než 94 mil. eur³, mohly však získat řádově více. Obdobný počet grantů jako celá ČR má mnoho zahraničních institucí, vč. např. Univerzity v Helsinkách (viz tabulka 1). V mezinárodním srovnání ČR dlouhodobě zaostává v počtu získaných grantů ERC, byť oproti 7. RP je patrný pozitivní trend, odrážející se ve stoupajícím počtu podaných návrhů i úspěšnosti (2,9 % v 7. RP vs. 8,1 % v H2020), viz grafy 1 a 2, které nezahrnují výsledky výzev v novém programu Horizont Evropa, ve kterém získaly české instituce dalších 14 grantů ERC.

2 / Data k 25. říjnu 2022

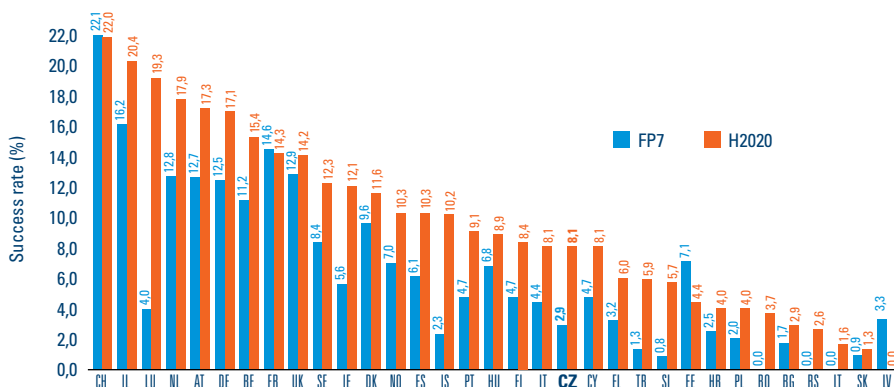
3 / Zdroj: databáze eCORDA

Tabulka 1 | Instituce s největším počtem získaných grantů ERC v programu H2020⁴

NÁZEV	ZEMĚ	POČET GRANTŮ	PŘÍSPĚVEK (EUR)
CENTRE NATIONAL DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE CNRS	FR	308	545 043 181,34
MAX-PLANCK-GESELLSCHAFT ZUR FORDERUNG DER WISSENSCHAFTEN EV	DE	144	264 667 660,30
THE CHANCELLOR MASTERS AND SCHOLARS OF THE UNIVERSITY OF CAMBRIDGE	UK	131	219 661 969,25
THE CHANCELLOR, MASTERS AND SCHOLARS OF THE UNIVERSITY OF OXFORD	UK	130	236 546 309,44
TECHNION - ISRAEL INSTITUTE OF TECHNOLOGY	CH	98	190 565 913,85
UNIVERSITY COLLEGE LONDON	UK	95	164 775 431,34
WEIZMANN INSTITUTE OF SCIENCE	IL	87	145 227 524,76
ECOLE POLYTECHNIQUE FEDERALE DE LAUSANNE	CH	71	135 660 587,23
TEL AVIV UNIVERSITY	IL	69	111 909 472,49
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM	IL	65	114 755 851,07
LUDWIG-MAXIMILIANS-UNIVERSITAET MUENCHEN	DE	65	108 088 746,50
UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM	NL	64	105 467 356,77
KOBENHAVNS UNIVERSITET	DK	64	108 311 980,96
THE UNIVERSITY OF EDINBURGH	UK	63	105 085 674,82
INSTITUT NATIONAL DE LA SANTE ET DE LA RECHERCHE MEDICALE	FR	57	103 258 707,79
TECHNISCHE UNIVERSITEIT DELFT	NL	55	92 105 722,04
IMPERIAL COLLEGE OF SCIENCE TECHNOLOGY AND MEDICINE	UK	54	88 940 818,44
UNIVERSITEIT UTRECHT	NL	51	90 942 894,50
TECHNION - ISRAEL INSTITUTE OF TECHNOLOGY	IL	47	76 569 971,27
KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN	BE	46	84 637 472,16
HELSINGIN YLIOPISTO	FI	46	82 315 453,94

Graf 1 Počty získaných grantů ERC dle jednotlivých zemí EU/AC za 7. rámcový program a H2020⁵

Graf 2 Úspěšnost v získávání grantů ERC dle jednotlivých zemí EU/AC za 7. rámcový program a H2020⁶

- ⁵ / Zdroj: databáze eCORDA, ve které nejsou k 11. červenci 2022 zatím dostupné výsledky prvních výzev v HE. Graf nezahrnuje země, které nezískaly žádný grant ERC.
- ⁶ / Zdroj: databáze eCORDA, ve které nejsou k 11. červenci 2022 zatím dostupné výsledky prvních výzev v HE. Graf nezahrnuje země, které nezískaly žádný grant ERC.

1.3 Typy grantů ERC

ERC financuje pět typů grantů:

ERC Starting Grants (StG)	ERC Consolidator Grants (CoG)	ERC Advanced Grants (AdG)	ERC Synergy Grants (SyG)
<i>podpora nezávislé kariéry vynikajících mladých vědců a vědkyň ve fázi vytváření vlastních výzkumných týmů či programů</i>	<i>podpora nezávislé kariéry vynikajících mladých vědců a vědkyň ve fázi konsolidace vlastních výzkumných týmů či programů</i>	<i>podpora mezinárodně uznávaných, nezávislých odborníků a odbornic, kteří se již etablovali v oboru a prokazatelně ho ovlivnili</i>	<i>podpora ambiciózních myšlenek, které nemohou jednotliví PI vyřešit individuálně – unikátní komplementarita expertiz, zdrojů, vybavení apod.</i>
50% úvazek na projektu, 50% úvazek v EU/AC	40% úvazek na projektu, 50% úvazek v EU/AC	30% úvazek na projektu, 50% úvazek v EU/AC	30% úvazek na projektu, 50% úvazek v EU/AC
2–7 let od obhajoby Ph.D. 1,5 mil. eur na 5 let	>7–12 let od obhajoby Ph.D. 2 mil. eur na 5 let	výsledky za 10 let 2,5 mil. eur na 5 let	2–4 hlavní řešitelé a řešitelky 10 mil. eur na 6 let
ERC Proof of Concept (PoC)			
<i>podpora zkoumání potenciálu komerčního či společenského využití výstupů projektů ERC</i>			
pouze pro řešitele a řešitelky grantů ERC			
150 tis. eur na max. 18 měsíců			

Obrázek 2 | Schéma typů grantů ERC

1.3.1 ERC Starting granty (ERC Starting grants, ERC StG)

ERC Starting granty se zaměřují na podporu nezávislé kariéry vynikajících mladých vědců a vědkyň ve fázi, kdy vytvářejí vlastní výzkumný tým nebo program. Po formální stránce mohou žádat o ERC StG výzkumní pracovníci a pracovnice jakéhokoli věku či národnosti, kteří obhájili titul Ph.D. v rozmezí 2 až 7 let před fixním datem 1. ledna roku, k němuž se vztahuje aktuální pracovní program ERC (tj. např. 1. ledna 2023 pro výzvy v rámci Pracovního programu ERC pro rok 2023). PI se musí zavázat, že bude na projektu ERC pracovat alespoň z 50 % celkového úvazku a alespoň 50 % času bude působit v členské zemi EU nebo zemi asociované k rámcovému programu. Výše finanční podpory může činit až 1,5 mil. eur na dobu pěti let. V odůvodněných případech lze žádat o dodatečné financování ve výši 1 mil. eur (více viz [kapitola 6.1.1](#)).

1.3.2 ERC Consolidator granty (ERC Consolidator grants, ERC CoG)

ERC Consolidator granty se zaměřují na podporu nezávislé kariéry vynikajících mladých vědců a vědkyň ve fázi, kdy konsolidují (potřebují posílit, resp. rozšířit) vlastní nezávislý výzkumný tým nebo program. Po formální stránce o ně mohou žádat výzkumní pracovníci a pracovnice jakéhokoli věku či národnosti, kteří obhájili titul Ph.D. v rozmezí více než 7 až 12 let před fixním datem 1. ledna roku, k němuž se vztahuje aktuální pracovní program ERC (tj. např. 1. ledna 2023 pro výzvy v rámci Pracovního programu ERC pro rok 2023). PI se musí zavázat, že bude na projektu ERC pracovat alespoň ze 40 % celkového úvazku a alespoň 50 % času bude působit v členské zemi EU nebo zemi asociované k rámcovému programu. Výše finanční podpory může činit až 2 mil. eur na dobu pěti let. V odůvodněných případech (stejně jako u ERC StG) lze žádat o dodatečné financování ve výši 1 mil. eur (více viz [kapitola 6.1.1](#))

1.3.3 ERC Advanced granty (ERC Advanced grants, ERC AdG)

ERC Advanced granty se zaměřují na podporu mezinárodně uznávaných odborníků a odbornic, kteří se již etablovali v oboru a prokazatelně ho ovlivnili. Jedná se o výjimečné vedoucí osobnosti (co do významu dosažených vědeckých výsledků a jejich originality), které v posledních 10 letech před uveřejněním výzvy prokazatelně ovlivnily daný obor dosažením takových výsledků, které vedly k průlomovým objevům nebo k výraznému posunu v poznání v dané vědecké oblasti, a to v celosvětovém měřítku. PI se musí zavázat, že bude na projektu ERC pracovat alespoň ze 30 % celkového úvazku a alespoň 50 % času bude působit v členské zemi EU nebo zemi asociované k rámcovému programu. Výše finanční podpory může činit až 2,5 mil. eur na dobu pěti let. V odůvodněných případech (stejně jako u ERC StG a CoG) lze žádat o dodatečné financování ve výši 1 mil. eur (více viz [kapitola 6.1.1](#)).

1.3.4 ERC Synergy granty (ERC Synergy grants, ERC SyG)

ERC Synergy granty mají za cíl podpořit skupinu 2 až 4 PI a jejich týmů při společném řešení projektu špičkového badatelského výzkumu. V Horizontu Evropa je o ně možné žádat až od výzvy 2022. Tyto projekty se musí zásadním způsobem lišit od klasických „kolaborativních“ projektů, sítí nebo konsorcií podporovaných v jiných částech rámcového programu. Nejde „jen“ o úspěšnou spolupráci individuálních řešitelů a řešitelek, ale i o propojování vědních disciplín, oborů, jedinečných znalostí a infrastruktur, využití nových, nekonvenčních metod, technik a přístupů s ambicí přinést

zcela nové průlomové objevy v celosvětovém měřítku. Vzájemná synergie, unikátní komplementarita znalostí a zdrojů hlavních řešitelů a řešitelek musí být natolik vysoká, že předpokládá průlomové objevy, kterých by nemohlo být dosaženo, pokud by PI pracovali zvlášť. Každý z nich přitom má naprosto rovnocenné, ekvivalentní postavení. Jde o unikátní grantové schéma nejenom v Evropě, ale i ve světě, kdy se na jeden konkrétní výzkumný program soustředí mimořádné finanční prostředky při zachování tzv. *bottom-up* principu, tj. témata si vybírají sami PI. Žádat o Synergy granty mohou vědci a vědkyně, kteří bádají v rámci jedné disciplíny nebo pracují v jedné výzkumné organizaci, ale očekává se, že většina projektů bude skutečně multidisciplinárních. Grant může být řešen na jedné nebo více institucích v zemi EU nebo zemi asociované k rámcovému programu, postavení všech PI zapojených do jednoho projektu je stejné, avšak jeden z nich projekt podává za celou skupinu a vystupuje vůči ERC jako styčný (administrativní) kontakt (tzv. *corresponding Principal Investigator, cPI*). Všichni PI se musí zavázat, že budou na projektu ERC pracovat alespoň z 30 % celkového úvazku a alespoň 50 % času budou působit v členské zemi EU nebo zemi asociované k rámcovému programu. Výše finanční podpory může činit celkem 10 mil. eur (výjimečně až 14 mil. eur, neboť lze v odůvodněných případech podobně jako u individuálních grantů žádat o dodatečné financování, v případě SyG ve výši až 4 mil. eur) na dobu až šesti let. Od roku 2019 pravidla umožňují, aby jeden z PI, nikoliv však cPI, působil na hostitelské instituci nacházející se mimo EU/AC, tj. v tzv. třetí zemi (*third country*).

1.3.5. Proof of Concept granty (ERC Proof of Concept grants, ERC PoC)

ERC Proof of Concept je zacílen na podporu úspěšných PI grantů ERC v nejranější fázi využití výsledků výzkumných aktivit a jejich uvedení do praxe, ať už jde o komercializaci, nebo možné uplatnění výsledků ve společenské rovině. Žádat mohou PI projektů ERC, které stále běží či skončily v době kratší než 12 měsíců před 1. lednem roku daného pracovního programu (tj. např. 1. ledna 2023 pro Pracovní program ERC pro rok 2023). Návrh projektu musí zásadním způsobem vycházet z výsledků výzkumu realizovaného v rámci grantu ERC. Výše finanční podpory činí 150 000 eur na dobu 18 měsíců. Očekává se však, že většina projektů skončí za 12 měsíců. Od roku 2019 jsou tyto projekty financovány formou lump sum (více viz [kapitola 6.1.1](#)).

1.4 Portál pro finanční příležitosti a veřejné zakázky

Již v roce 2018 spustila Evropská komise nový elektronický portál, tzv. Portál pro finanční příležitosti a veřejné zakázky (*Funding & Tender Opportunities Portal, FTOP*)⁷, který nahradil dřívější Účastnický portál (*Participant Portal*). Portál shromažďuje informace o všech výzvách vyhlášených v přímo řízených programech EU, vč. rámcového programu Horizont Evropa. Je určen k vyhledávání výzev, podávání projektových návrhů, podepisování grantových dohod i podávání zpráv Evropské komisi o průběhu řešení projektů. Veškerá administrativa i komunikace s EK nebo jejími agenturami je tak plně elektronická.

Každá výzva obsahuje všechny informace potřebné pro podání grantu, tj. název výzvy a její jedinečné ID, typ projektu, datum otevření výzvy a uzávěrky pro podávání návrhů vč. odkazu na pracovní program (*Work Programme*), pod který daná výzva patří, podrobné příručky pro žadatele a žadatelky (*Information for Applicants*) a šablony projektového návrhu v pdf (po registraci žádosti v portálu je možné si stáhnout šablonu ve wordovském formátu). Pracovní program je pro uchazeče a uchazečky nezbytným dokumentem, neboť se díky němu mohou seznámit s celkovým kontextem výzvy vč. hodnotících kritérií a způsobu hodnocení projektů. Příručka pro žadatele a žadatelky (*Information for Applicants*) je dalším klíčovým dokumentem, který je potřeba před podáním projektu detailně prostudovat. Obsahuje podrobné instrukce pro vypracování návrhů projektů a definuje taktéž jejich požadovanou strukturu.

Návrhy lze předkládat pouze elektronicky prostřednictvím portálu FTO. Žadatelé a žadatelky se do systému přihlašují přes svůj již existující osobní účet, tzv. účet *EU login* (dříve *ECAS, European Commission Authentication Service*), nebo si účet nově založí. K tomu postačí aktuální e-mailová adresa a heslo.

1.5 Struktura projektového návrhu (části A a B, přílohy)

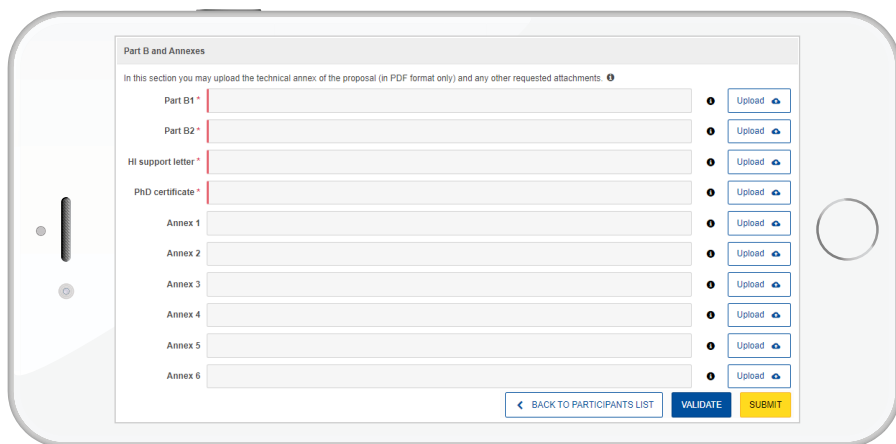
„Návrhy projektů se u ERC StG, CoG, AdG a SyG skládají ze dvou hlavních částí – A a B.“

V části A je několik administrativních formulářů, do kterých se vyplňují administrativní údaje o projektu. Část B se skládá z odborného popisu projektu ve formě textu s předepsanou strukturou. Odborný popis projektu tvoří stručné shrnutí (tzv. *abstract*) v rozsahu max. 2000 znaků (včetně mezer), zkrácená verze projektového návrhu (tzv. *extended synopsis*, část B1, 5 stran) a část B2, která by kromě popisu projektu a jeho cílů v kontextu stavu poznání v daném oboru měla obsahovat detailní popis zamýšlené metodologie (14, resp. 15 stran u ERC SyG). Část B1 vč. CV a dosažených výsledků (tzv. *track record, TR*) je hodnocena v prvním kole, celý vědecký návrh projektu vč. části B2 pak ve druhém kole. Sekce věnovaná rozpočtu je od roku 2020 vyčleněna z části B u hlavních individuálních grantů ERC (kromě ERC Synergy grantů) a je součástí administrativního formuláře A, počet znaků je omezen na 8 000 (více viz [kapitola 6.1.1](#)). U grantů ERC Proof of Concept není návrh projektu rozdělen na dvě části (B1 a B2), ale tvoří jej pouze jedna část B (max. 10 stran), která je dále členěna následovně: 1.a Myšlenka a její průlomový inovační potenciál (max. 3 strany), 1.b Způsob řešení a metodologie (max. 6 stran) a 1.c PI – strategické vedení a projektové řízení (max. 1 strana).

ČÁST A (elektronicky)	Administrativní formuláře (viz kap. 6 Finanční aspekty projektů ERC v průběhu celého životního cyklu)
ČÁST B1 (pdf)	Sekce a: Zkrácená verze vědeckého návrhu (Extended Synopsis) – 5 stran Sekce b: Curriculum Vitae (CV) – 2 strany Sekce c: Dosažené výsledky ([Early achievements] Track Record) – 2 strany Příloha: běžící granty a současně podané žádosti o grant (nepočítají se do limitu stran)
ČÁST B2 (pdf)	Celý vědecký návrh projektu - 14 stran (StG, CoG, AdG), 15 stran (SyG) Sekce a: Stav poznání (State-of-the-art) a cíle Sekce b: Metodologie
POVINNÉ PŘÍLOHY	Závazek hostitelské instituce (Host Institution Letter of Support) Potvrzení o obhajobě titulu Ph.D. u StG/CoG

Obrázek 3 | Shrnutí struktury návrhu projektu (s výjimkou PoC grantů)

Všichni žadatelé a žadatelky musí přiložit **závazek hostitelské instituce** (*Host Institution Support Letter*) opatřený podpisem osoby oprávněné jednat za danou instituci. Instituce tímto stvrzuje, že má provozní a personální kapacity na to, aby PI poskytla odpovídající zázemí. Mezi povinnou přílohu návrhu projektu u žadatelů a žadatelek o ERC StG a CoG řadíme rovněž **potvrzení o obhajobě titulu Ph.D.** Jako přílohy k návrhu projektu je potřeba nahrát dokumenty v případě žádosti o prodloužení období způsobilosti u ERC StG či CoG, stejně tak je možné vložit další dokumenty týkající se etických aspektů, které doplňují nebo dokládají informace uvedené v administrativním formuláři A (část 4, tzv. *Ethics Self-Assessment*).

Obrázek 4 | Nahrání částí B projektového návrhu a příloh do portálu FTO

ČASTÝ DOTAZ

Jak mám postupovat při psaní vědecké části návrhu projektu? Mám začít přípravou 5 stránek (*extended synopsis*) a teprve poté napsat 14 stran B2 či naopak?

Neexistuje univerzální návod, jak nejlépe napsat grant ERC. Každému vyhovuje jiná metoda práce. Pro někoho je jednodušší napsat nejprve kratší pětistránkovou část B1, kterou následně rozšíří o metodologii v B2. Jiní PI by vám doporučili opačný postup.

1.6 Formální způsobilost hostitelských institucí a žadatelů a žadatele

„Před kvalitativním hodnocením musí každý projektový návrh ERC projít formální kontrolou prováděnou Výkonnou agenturou ERC.“

ERCEA ověřuje, že návrh splňuje všechny náležitosti dané výzvou, tzv. formální způsobilost (*eligibility*) a přípustnost (*admissibility*). Za formálně nezpůsobilý bude označen takový návrh, který neodpovídá parametrům výzvy stanoveným v pracovním programu ERC. Podaný návrh musí obsahovat všechny povinné části a být čitelný. V opačném případě může být uznán nepřipustným.

Formální způsobilost hostitelské instituce

Hostit hlavního řešitele či řešitelku grantu ERC či tým hlavních řešitelů či řešitelé může jakýkoliv veřejný či soukromý právní subjekt, tj. univerzity, výzkumné organizace a podniky. Hostitelská instituce musí být právním subjektem dle národního práva či mezinárodní evropskou výzkumnou organizací (jako např. CERN, EMBL), Společným výzkumným střediskem Evropské komise (JRC) nebo jakýmkoliv jiným subjektem, který vznikl na základě evropského práva.

Hostitelská instituce se musí nacházet v členské zemi EU či zemi asociované k Horizontu Evropa (AC). Předpokládá se, že výzkumný projekt bude realizován na území členské země EU či země asociované k Horizontu Evropa, to však nevylučuje terénní práci či další výzkumné aktivity probíhající mimo území EU/AC pokud jsou potřebné ke zdárné realizaci výzkumu.

ERC StG, CoG, AdG jsou obvykle řešeny na jedné hostitelské instituci, ERC SyG na maximálně čtyřech hostitelských institucích. Na řešení projektu se mohou podílet další členové a členky týmu působící mimo EU/AC, neboli do projektu mohou být zahrnuti další hostitelské instituce, pokud jejich zapojení přinese přidanou hodnotu. U ERC SyG může být dokonce jedním z hlavních řešitelů či řešitelé výzkumný pracovník či pracovnice zaměstnaní v tzv. třetí zemi. Právní subjekty nacházející se mimo EU/AC mohou být hostitelskými institucemi u ERC SyG či pokud hostí další členy či členky týmu, pokud nepodléhají sankcím vyhlášeným Radou EU.

Formální způsobilost žadatele a žadatelky

Grant ERC musí být podán PI, kteří jsou oprávněni se o grant ERC ucházet: výzkumný pracovník či pracovnice bez ohledu na národnost a věk působící v době podání grantu ERC v jakékoliv zemi světa. Svou hostitelskou institucí si však musí zvolit v členské zemi EU či zemi asociované k Horizontu Evropa. Pokud by se PI zavázal k nižšímu úvazku strávenému na projektu či v členské zemi EU/asociované k Horizontu Evropa, projektový návrh by byl formálně nezpůsobilý. ERC Starting, Consolidator a Advanced granty jsou podávány hlavním řešitelem či řešitelkou (několika PI v případě ERC Synergy grantů), kteří přebírají vědeckou zodpovědnost za projekt jménem hostitelské instituce.

Specifická kritéria musí splnit ti, kdo žádají o ERC StG a CoG, formální způsobilost se počítá dle prvního titulu Ph.D. (či ekvivalentu doktorského stupně vzdělání). Cílem je zajistit rovný přístup ke všem PI, kteří se nacházejí ve stejné fázi kariéry. Jako rozhodné datum je považováno nově **od výzev 2023 datum úspěšné obhajoby titulu Ph.D.** (nikoliv datum udělení titulu Ph.D.). Pokud na diplomu není uvedeno přesné datum obhajoby titulu Ph.D., žadatelé a žadatelky by měli přiložit k projektovému návrhu potvrzení o termínu obhajoby od instituce, která titul udělila. ERC si od tohoto kroku slibuje zjednodušení a větší spravedlnost v pravidlech vzhledem k odlišným národním zvyklostem, kdy v některých zemích je titul Ph.D. udělován s větší prodlevou od data obhájení titulu (přesné časové rozmezí mezi referenčním datem 1. ledna roku daného pracovního programu ERC a datem obhajoby titulu Ph.D., které musí budoucí PI splnit, tzv. *cut-off dates*, je uvedeno v pracovním programu pro konkrétní rok).

ERC klade důraz na rovné příležitosti všech a podporuje mimo jiné skloubení pracovního a osobního života vědců a vědkyň, proto stanovila podmínky, za kterých lze žadatelům a žadatelkám o ERC Starting a Consolidator granty prodloužit období formální způsobilosti nad 7 a 12 let. Jedná se o následující okolnosti, které musí být zdokumentovány ve fázi podání. Lze je uznat, pokud se odehrály před datem uzávěrky pro podání grantu ERC.

Mateřská dovolená: lze požádat o prodloužení o 18 měsíců za každé dítě narozené před datem obhajoby titulu Ph.D. či po datu obhajoby. Pokud žadatelka může doložit delší dobu, kdy se věnovala péči o dítě, způsobilost bude prodloužena o přesně doloženou dobu.

Rodičovská/otcovská dovolená: lze požádat o prodloužení o konkrétní doloženou délku rodičovské/otcovské dovolené před termínem uzávěrky pro každé dítě narozené před obhajobou titulu Ph.D. či po ní.

Dlouhodobá nemoc: lze požádat o prodloužení o konkrétní doloženou délku v případě nemoci delší než 90 dní, která postihla po obhajobě titulu Ph.D. a zároveň před termínem uzávěrky výzvy PI, ale i blízkého člena či členku rodiny (dítě, manžela či manželku, rodiče či sourozence).

Povinná vojenská služba: Ize požádat o prodloužení o konkrétní doloženou délku vojenské služby, pokud PI absolvoval vojenskou službu po úspěšné obhajobě titulu Ph.D. a před termínem uzávěrky výzvy.

Klinická praxe: Ize požádat o prodloužení o maximálně 4 roky, pokud PI absolvoval klinickou praxi po referenčním datu pro udělení prvního titulu Ph.D. a před uzávěrkou výzvy.

Přírodní katastrofa (počínaje Pracovním programem ERC pro 2023): Ize požádat o prodloužení o konkrétní doloženou délku, pokud osoba žádající o grant ERC nebyla schopna vykonávat minimálně po dobu 30 dní svou práci, a to před uzávěrkou pro podání návrhu projektu z důvodu postižení přírodní událostí a majetek ohrožující katastrofou, ke které došlo po úspěšné obhajobě titulu Ph.D.

Žádost o azyl (počínaje Pracovním programem ERC pro 2023): Ize požádat o prodloužení o konkrétní doloženou dobu od data podání žádosti o azyl / status uprchlíka či uprchlice do data vydání rozhodnutí o statusu uprchlíka či uprchlice nebo udělení trvalého pobytu v případě, že PI nebyl schopen pracovat před termínem uzávěrky z důvodu žádosti o azyl, která byla podána po úspěšné obhajobě titulu Ph.D.

PŘÍKLAD

Vědkyně obhájila Ph.D. v září 2007. Má dvě děti, s kterými strávila na rodičovské dovolené celkem 4 roky (2009-2013), poté rok pracovala na poloviční úvazek, než se plně vrátila na univerzitu. Může podat ERC Consolidator grant do výzvy 2023? Jakým způsobem doloží žádost o prodloužení způsobilosti?

Žadatelka bude splňovat kritérium pro podání grantu ERC, pokud obhájila titul Ph.D. v časovém rozmezí 1. ledna 2011 až 31. prosince 2015 (*cut-off dates*)⁸. Za každé narozené dítě před datem obhajoby titulu Ph.D. či po datu obhajoby je možné prodloužit způsobilost o 18 měsíců nehledě na to, jak dlouho s dětmi vědkyně byla na mateřské/rodičovské. Pokud se věnovala výhradně jejich péči celkem 4 roky, má nárok na prodloužení o 4 roky = 48 měsíců. Zkrácený úvazek se počítá poměrně jeho výši. V tomto případě to znamená, že si ke 48 měsícům může přičíst dalších 6 měsíců za období, kdy částečně pracovala, celkem tedy 54 měsíců. Z toho vyplývá, že po přičtení 54 měsíců k datu obhajoby Ph.D. se vejde do výše uvedeného

⁸ / Neboli časové rozmezí 7 až 12 let od obhajoby Ph.D., které se počítá k 1. lednu 2023, viz Pracovní program ERC pro 2023.

časového rozmezí, tudíž může podat ERC Consolidator grant. Aby si mohla nárokovat prodloužení o 18 měsíců, jako součást projektového návrhu přiloží jakýkoliv oficiální dokument dokládající, že je matkou dítěte, např. rodný list, cestovní pas apod. Pokud žádá o uznání delšího prodloužení (nad 18 měsíců), bude třeba doložit oficiální dokument, např. od zaměstnavatele potvrzující datum (data) začátku a konce dovolené, její důvod, případně upřesnit, zda během mateřské/rodičovské pracovala na částečný úvazek.

1.7 Opakované podání návrhů projektů ERC

„Každý rok je podáno velké množství projektových návrhů, které nemohou být z důvodu omezeného rozpočtu financovány. Od roku 2009 byla zavedena omezení opětovného podání žádosti o grant ERC, která byla v roce 2015 dále rozšířena.“

Platí, že v jednu chvíli může jedna osoba řešit pouze jeden grant ERC. PI může podat nový návrh až ve chvíli, kdy běžící projekt skončí nejpozději dva roky před uzávěrkou nové výzvy. Člen či členka panelu sloužící před dvěma roky či v daném roce, nemůže podat návrh do výzvy 2023 (s výjimkou ERC Synergy grantů). Žadatel/ka může podat projektový návrh do různých výzev v rámci jednoho pracovního programu, ale pouze ten prvně podaný bude hodnocen.

Další omezení se týkají opětovného podání návrhu v případě neúspěchu v předchozích výzvách (*resubmission*). Cílem je dát žadatelům a žadatelkám dostatek času, aby mohli návrh upravit a snížit tlak na hodnotící panely. Obecně platí, že žadatelé a žadatelky, kteří se ucházeli o ERC Starting, Consolidator nebo Advanced grant a v poslední výzvě obdrželi hodnocení B v 1. kole, nejsou způsobilí podat nový návrh do nadcházející výzvy. Pokud obdrželi hodnocení C, nesmí podávat nový návrh do dalších dvou výzev. Jakmile se dostanou do druhého kola, žádné omezení se na ně nevztahuje. U ERC Synergy grantů aktuálně (Pracovní program ERC pro rok 2023) platí, že pokud žadatel/ka obdrželi hodnocení C v 1. kole výzvy ERC-SyG-2022, nesmí podávat Synergy ani Advanced grant ve výzvách Pracovního programu ERC pro rok 2023. Pravidla týkající se opětovného podávání projektových návrhů se mohou v rámci každého pracovního programu měnit, proto je doporučujeme vždy ověřit v aktuálně platném pracovním programu ERC pro daný rok.

2

Hodnocení grantů ERC

- 2.1** Vědní oblasti a odborné panely
- 2.2** Proces hodnocení a kritéria u ERC Starting, Consolidator a Advanced grantů
- 2.3** Proces hodnocení a kritéria u ERC Synergy grantů
- 2.4** Proces hodnocení a kritéria u ERC Proof of Concept grantů
- 2.5** Pohovory před panely ERC
- 2.6** Souhrnná hodnoticí zpráva a možnost odvolání

„U projektového návrhu je vždy hodnocena vědecká kvalita – jak návrhu projektu, tak samotného PI.“

2.1 Vědní oblasti a odborné panely

Projektové návrhy podané do výzev ERC StG, CoG, AdG a SyG jsou v první fázi posuzovány členy a členkami panelů (*panel members*). Ti jsou vždy z daného oboru, obvykle ale mají širší záběr a nemusí být vždy úzkými experty a expertkami na danou oblast. V další fázi jsou k hodnocení projektů přizváni další, externí, již úzce zaměření experti a expertky – obvykle jde o dva až pět hodnotitelů a hodnotitelek pracujících na dálku (*remote referees*). Členové a členky panelů pro jiné výzvy ERC či z jiných panelů (*panel evaluators*) mohou být rovněž přizváni (např. pokud je potřebná jejich expertiza či v případě velkého množství podaných projektů). Hodnocení projektů Proof of Concept je specifické, proto je mu věnován samostatný odstavce.

Hlavní typy individuálních **grantů ERC (StG, CoG, AdG)** se podávají do jednoho z 27 odborných panelů: 9 panelů v rámci věd o živé přírodě (*Life Sciences, LS*), 11 panelů v rámci věd o neživé přírodě a technických věd (*Physical Sciences and Engineering, PE*) a 7 panelů v rámci sociálních a humanitních věd (*Social Sciences and Humanities, SSH*). Panel se obvykle skládá z 11 až 16 členů a členek (*panel members*) a vede ho předseda či předsedkyně (*panel chair*). Odbornost panelů doplňují nezávislí experti a expertky, kteří hodnotí na dálku. Detailní popis struktury panelů je k dispozici v pracovním programu ERC platném pro danou výzvu, klíčová slova jsou rozepsána v příručce pro žadatele a žadatelky (*Information for Applicants*). Kompletní seznam odborných panelů, včetně klíčových slov, najdete také na stránkách ERC⁹. Volba správného panelu a jednoho až čtyř klíčových slov je zásadní pro přiřazení projektu relevantním hodnotitelům a hodnotitelkám, tedy těm, kteří jsou svou odborností nejbližší vědeckému zaměření daného projektového návrhu.

Hodnocení **ERC Synergy grantů** je vzhledem k jejich často multidisciplinární povaze složitější. Návrhy projektů nejsou podávány do předem stanovených panelů, ty se tvoří ad hoc na základě došlých návrhů. Složení panelů pro 2. a 3. kolo je multidisciplinární, tvoří je v 1. kole 5 předsedů či předsedkyň, 6 místopředsedů či místopředsedkyň a cca 75 členů a členek panelů. V 2. kole je vytvořeno 5 panelů po 15 až 18 členech

9 / https://erc.europa.eu/sites/default/files/document/file/ERC_Panel_structure_2021_2022.pdf

a členkách panelů z 1. kola v každém panelu. Pro 3. kolo může být složení panelů změněno, aby byla zajištěna potřebná expertiza. Návrhy projektů jsou rozděleny mezi panely na základě abstraktů a čtyř až šesti klíčových slov. Ve všech kolech hodnocení mohou být zapojeni členové a členky panelů z jiných výzev či panelů, kteří mohou nabídnout potřebnou expertizu (*panel evaluators*).

Projektové návrhy typu PoC nejsou podávány do odborných panelů dle vědních oblastí. Hodnotitelé a hodnotitelky jsou seskupeni do jednoho panelu, kterému nikdo nepředsedá. Jeho členové a členky si nemusí být oborově blízcí. Z velké části jde o akademiky a akademičky, ale také pracovníky a pracovnice kanceláří transferu technologií z různých institucí. Jsou mezi nimi i odborníci a odbornice na patentové právo nebo experti a expertky z průmyslu.

Na webových stránkách Evropské rady pro výzkum najdete harmonogramy hodnocení pro jednotlivé výzvy (předběžné termíny, kdy budou žadatelé a žadatelky informováni o výsledcích, včetně postupu do 2. kola, časová rozmezí jednání odborných panelů atd.). Jsou rovněž zveřejněny seznamy předsedů či předsedkyň panelů pro příslušný rok, zatímco kompletní složení jednotlivých panelů je odkryto až po ukončení hodnotícího procesu dané výzvy.

ČASTÝ DOTAZ

Jaký panel si mám zvolit, když je můj plánovaný výzkum na pomezí více oborů?

ERC vítá projekty kombinující přístupy z více vědních oborů (multidisciplinární) či mezi více vědními oblastmi (interdisciplinární). Pro posouzení kvality takových projektů jsou najímáni hodnotitelé a hodnotitelky s potřebnou expertizou. V případě, že má projekt významný přesah do jiného panelu, si PI může zvolit druhý panel (tzv. *secondary panel*), resp. uvést ho v administrativních formulářích A a v části B1 je třeba toto rozhodnutí zdůvodnit na úvodní stránce. Obecně ale platí, že byste měli podat grant ERC do panelu, ve kterém odborníci a odbornice projektu nejlépe porozumí a ocení originální, inovativní přístup k danému tématu. Sekundární panel si proto zvolte pouze ve výjimečných případech.

DOPORUČENÍ

Je užitečné dohledat si jméno předsedy či předsedkyně panelu především ve fázi přípravy na pohovor před odborným panelem. Doporučujeme rovněž dohledat na webových stránkách ERC složení panelů v předchozích letech, neboť se jednou za dva roky obměňují. Můžete tak lépe předjímat dotazy podle expertizy členů a členek panelů (najít si jejich hlavní publikace apod.). Nikdy však členy a členky aktivního panelu nekontaktujte! Šlo by o střet zájmů a panel by v takovém případě musel váš projekt vyloučit z hodnocení.

2.2 Proces hodnocení a kritéria u ERC Starting, Consolidator a Advanced grantů

Do termínu uzávěrky výzvy se podává celý projektový návrh (část B1 a B2), projekt je ale hodnocen ve dvou kolech odbornými vědeckými panely, které se ve druhém kole opírají i o posudky externích hodnotitelů a hodnotitelek pracujících na dálku. Rozdělení projektových návrhů mezi panely ERC se odvíjí od abstraktu a zvolených klíčových slov (*keywords*) a je úkolem tzv. předsedů či předsedkyň panelů (*panel chairs*). Projektový návrh může být přidělen jinému panelu, než si žadatel/ka zvolili, na základě dohody obou předsedů či předsedkyň panelů. Panel, kterému je projekt přidělen, si může vyžádat dodatečný posudek členů a členek jiných panelů či jiných expertů a expertek v případě přesahu do dalšího oboru mimo oblast expertizy panelu. Správně zvolená klíčová slova a jasně a srozumitelně napsaný abstrakt jsou proto zásadní pro odpovídající posouzení návrhu projektu.

V elektronické části žádosti (administrativní formuláře A) je možné vyloučit z hodnocení projektu až tři experty či expertky, u kterých lze např. předpokládat střet zájmů nebo jsou konkurenty či konkurentkami PI. V prvním kole (*step 1*) panel posuzuje pět stránek vědeckého projektu, tedy jeho zkrácenou verzi (*extended synopsis*), seznam dosavadních hlavních výsledků (*track record*, u žadatelů a žadatelek o Advanced granty hlavních výsledků za posledních 10 let) a životopis. Na základě hodnocení kvality těchto částí návrhu postoupí do druhého kola (*step 2*) třikrát více projektů, než může být financováno vzhledem k přidělenému rozpočtu pro danou výzvu. V druhém kole je hodnocen celý návrh projektu, tj. nejen *extended synopsis*, *track record* a CV, ale i část B2 (14 stránek vědeckého projektu), a to jak členy a členkami panelu, tak externími experty a expertkami. Pokud postoupí projekt do 2. kola, znamená to, že je PI pozván k pohovoru, aby představil svůj projekt na jednání odborného panelu.

V pracovním programu ERC najdete pro každý typ grantu ERC podrobnou tabulku s otázkami, na něž experti a expertky v rámci hodnocení kvality projektu i kvality žadatele a žadatelky musí odpovědět. Jde o subkritéria hodnocení (tzv. *evaluation elements*). Tato tabulka je zcela zásadní pro přípravu projektu, doporučujeme si kritéria detailně prostudovat.

Hodnotitelé a hodnotitelky by měli v návrhu projektu snadno najít odpověď na každou z následujících otázek:

1. Výzkumný projekt

Průlomový charakter myšlenky, ambicióznost a proveditelnost **(Ground-breaking nature, ambition and feasibility)**

Průlomový charakter myšlenky a potenciální dopad výzkumného projektu **(Ground-breaking nature and potential impact of the research project)**

- Do jaké míry navržený výzkum odpovídá na důležité výzvy (*important challenges*)?
- Do jaké míry jsou cíle ambiciózní a směřují za hranice stavu poznání (*ambitious, beyond the state of the art*), např. pokud se jedná o nové koncepty a přístupy, inter- či multidisciplinární charakter výzkumu?
- Do jaké míry je vysoké riziko, že výzkumný projekt zcela nesplní své cíle, vyváženo potenciálním významným přínosem (*high risk-high gain research*)?

Vědecký přístup (Scientific Approach)

- Do jaké míry je nastíněný vědecký přístup proveditelný s ohledem na to, že navržený výzkum může přinést velký zisk, ale za poměrně vysokého rizika (*high risk-high gain research*, na základě zkrácené verze projektového návrhu)?
 - Do jaké míry jsou navržená výzkumná metodologie a organizace práce vhodné k dosažení cílů projektu (na základě celého vědeckého návrhu projektu)?
 - Do jaké míry projekt zahrnuje použití nové metodologie (*novel methodology*, na základě celého vědeckého návrhu projektu)?
 - Do jaké míry jsou časový plán, zdroje a úvazek hlavního řešitele či řešitelky adekvátní a dostatečně zdůvodněny (na základě celého vědeckého návrhu projektu)?
-

2. Hlavní řešitel/ka

Intelektuální kapacita a kreativita (Intellectual capacity and creativity)

- Do jaké míry PI prokázal schopnost vést průlomový výzkum (*ground-breaking research*)?
- Do jaké míry PI prokázal kreativní nezávislé myšlení (*creative independent thinking*, platí pro StG a CoG)?

- Do jaké míry má PI požadovanou vědeckou expertizu a kapacitu projekt úspěšně vyřešit?
- Do jaké míry prokázal PI zkušenosti s vedením, školením a profesním rozvojem mladých vědců a vědkyň (platí pro AdG)?

Na konci každého hodnoticího kola navrhne příslušný panel pořadí projektů na základě posouzení jejich silných a slabých stránek.

Na konci prvního kola projekt může obdržet následující hodnocení:

- A projekt je dostatečně kvalitní, aby postoupil do druhého kola hodnocení.
- B projekt je sice vysoce kvalitní, nikoliv však dostatečně k tomu, aby postoupil do druhého kola hodnocení.
- C projekt nebyl hodnocen jako dostatečně kvalitní na to, aby postoupil do druhého kola hodnocení.

Na konci druhého kola projekt může obdržet následující hodnocení:

- A projekt splňuje kritérium excellence a je navržen k financování v případě dostupných zdrojů.
- B projekt splňuje některé, nikoliv však všechny aspekty kritéria excellence, a nebude proto financován.

Při posuzování kvality hlavního řešitele či řešitelky je využívána hodnotící škála: *Exceptional* (dříve *Outstanding*) / *Excellent* / *Very Good* / *Non-competitive*.

Projekty jsou financovány dle dostupného rozpočtu na základě pořadí, ve kterém se umístily.

2.3 Proces hodnocení a kritéria u ERC Synergy grantů

Tým hlavních řešitelů či řešitelek podává celý projektový návrh (část B1 a B2) stejně jako u ERC StG, CoG a AdG do termínu uzávěrky výzvy, projekt je ale hodnocen ve třech kolech odbornými panely, které se opírají o posudky externích hodnotitelů a hodnotitelek pracujících na dálku, cPI může v elektronické žádosti (administrativní formuláře A) uvést jménem všech PI až čtyři osoby, které si nepřeje, aby návrh hodnotily.

V prvním kole (*step 1*) je posuzováno pouze pět stránek vědeckého projektu (*extended synopsis*), seznam dosavadních hlavních výsledků (*track record*, u žadatelů a žadatelek o Advanced grantsy hlavních výsledků za posledních 10 let) a životopisy PI. Na základě hodnocení kvality těchto částí návrhu postoupí do druhého kola (*step 2*) sedmkrát více projektů, než může být financováno vzhledem k přidělenému rozpočtu. V druhém kole je hodnocen celý návrh projektu, tj. nejen *extended synopsis*, *track record* a CV, ale i část B2 (15 stránek vědeckého projektu). Na základě hodnocení kvality těchto částí návrhu postoupí do třetího kola (*step 3*) čtyřikrát více projektů, než může být financováno vzhledem k přidělenému rozpočtu pro danou výzvu. K pohovoru jsou poté pozvány celé týmy nejkvalitnějších návrhů, aby představily projekt na jednání odborného panelu.

V pracovním programu ERC najdete pro každý typ grantu ERC podrobnou tabulku s otázkami, na něž experti a expertky v rámci hodnocení kvality projektu i kvality PI musí odpovědět. Jde o subkritéria hodnocení (tzv. *evaluation elements*). Tato tabulka je zcela zásadní pro přípravu projektu, doporučujeme si tato kritéria detailně prostudovat.

Hodnotitelé a hodnotitelky by měli v návrhu projektu snadno najít odpověď na každou z následujících otázek:

1. Výzkumný projekt

Průlomový charakter myšlenky, ambicióznost a proveditelnost (*Ground-breaking nature, ambition and feasibility*)

Průlomový charakter myšlenky a potenciální dopad výzkumného projektu (*Ground-breaking nature and potential impact of the research project*)

- Do jaké míry navržený výzkum odpovídá na důležité výzvy (*important challenges*)?
- Do jaké míry jsou cíle ambiciózní a směřují za hranice stavu poznání (*ambitious, beyond the state of the art*), např. pokud se jedná o nové koncepty a přístupy, inter- či multidisciplinární charakter výzkumu?
- Do jaké míry je vysoké riziko, že výzkumný projekt zcela nesplní své cíle, vyváženo potenciálním významným přínosem (*high risk-high gain research*)?

Vědecký přístup (*Scientific Approach*)

- Do jaké míry je nastíněný vědecký přístup proveditelný s ohledem na to, že navržený výzkum může přinést velký zisk, ale za poměrně vysokého rizika (*high risk-high gain research*, na základě zkrácené verze projektového návrhu)?
- Do jaké míry jde projekt nad rámec toho, co by dokázali PI, kdyby každý z nich pracoval zvlášť (na základě zkrácené verze projektového návrhu)?
- Do jaké míry se hlavním řešitelům a řešitelkám podařilo navrhnout takovou kombinaci vědeckých přístupů, která je klíčová k tomu, aby bylo možné pojmout rozsah a komplexnost navržených výzkumných otázek (na základě zkrácené verze projektového návrhu)?
- Do jaké míry jsou navržená výzkumná metodologie a organizace práce vhodné k dosažení cílů projektu (na základě celého vědeckého návrhu projektu)?
- Do jaké míry projekt zahrnuje použití nové metodologie (na základě celého vědeckého návrhu projektu)?
- Do jaké míry jsou časový plán, zdroje a závazek PI adekvátní a dostatečně zdůvodněny (na základě celého vědeckého návrhu projektu)?

2. Hlavní řešitelé a řešitelky (*Principal Investigators*)

Intelektuální kapacita a kreativita (*Intellectual capacity and creativity*)

- Do jaké míry PI prokázal schopnost vést průlomový výzkum (*ground-breaking research*)?
- Do jaké míry PI prokázal kreativní nezávislé myšlení (*creative independent thinking*, platí pro StG a CoG)?
- Do jaké míry má PI požadovanou vědeckou expertizu a kapacitu projekt úspěšně vyřešit?
- Do jaké míry prokázal PI zkušenosti s vedením, školením a profesním rozvojem mladých vědců a vědkyň (platí pro AdG)?
- Do jaké míry řešitelský tým SyG prokázal, že má know-how, co se týče dovedností, zkušeností, odbornosti, propojení vědních oborů a složení týmu, potřebné k vyřešení navrhované výzkumné otázky (na základě zkrácené verze projektového návrhu)?

Na konci prvního kola projekt může obdržet následující hodnocení:

- A projekt je dostatečně kvalitní, aby postoupil do druhého kola hodnocení.
- B projekt je sice vysoce kvalitní, nikoliv však natolik, aby postoupil do druhého kola hodnocení.
- C projekt nebyl hodnocen jako dostatečně kvalitní na to, aby postoupil do druhého kola hodnocení.

Na konci druhého kola projekt může obdržet následující hodnocení:

- A projekt je dostatečně kvalitní, aby postoupil do třetího kola hodnocení.
- B projekt je sice vysoce kvalitní, nikoliv však natolik, aby postoupil do třetího kola hodnocení.

Na konci třetího kola projekt může obdržet následující hodnocení:

- A projekt splňuje kritérium excelence a je navržen k financování v případě dostupných zdrojů.
- B projekt splňuje některé, nikoliv však všechny aspekty kritéria excelence, a není tudíž navržen k financování.

Projekty jsou financovány dle dostupného rozpočtu na základě pořadí, ve kterém se umístily.

2.4 Proces hodnocení a kritéria u ERC Proof of Concept grantů

PI podává celý projektový návrh do termínu uzávěrky výzvy. Hodnocení je jednokolové, kvalitu projektového návrhu posuzují nezávislí externí experti a expertky. Pracují na dálku, ale v případě potřeby se scházejí jako hodnotící panel. Aktivita naplánovaná v projektu musí zásadním způsobem vycházet z původního grantu ERC. PoC granty slouží k financování aktivit, které zkoumají cestu od průlomové myšlenky k aplikaci výsledků výzkumu a dalšímu využití, lze zkoumat nejen inovační potenciál uplatnitelný

v komerční sféře, ale i potenciál společenský. Důraz je kladen i na sociální inovace a přidanou hodnotu pro společnost. Excelence je i v tomto případě hlavní a jediné kritérium. V části B jsou hodnotiteli a hodnotitelkami posuzovány tři aspekty:

1.a Průlomový inovační potenciál (*Breakthrough innovation potential*, max. 3 strany)

- Má navrhovaná myšlenka inovační potenciál, potenciál pro komerční využití a/nebo vyřešení společenských výzev?
- Jsou navrhované očekávané výsledky inovativní nebo výrazně jiné ve srovnání se stávajícími řešeními?
- Má navržená myšlenka potenciál přinést velký zisk i za poměrně vysokého rizika (*high risk-high gain research*)?
 - Povede výsledek v případě úspěchu k průlomové inovaci (*breakthrough innovation*)?
 - Existuje riziko, že některé aspekty řešeného výzkumu bude obtížné překonat?

1.b Přístup a metodologie (*Approach and methodology*, max. 6 stran)

- Jsou navrhované činnosti a plánování vhodné a účinné z hlediska nalezení cesty od průlomového výzkumu k inovacím (*pathway from ground-breaking research towards innovation*)? Činnosti mohou zahrnovat:
 - testování a ověřování myšlenky;
 - realizování výzkumu potřebného k provádění navržených činností a vyřešení odhalených slabých stránek;
 - vyjasnění strategie ochrany práv duševního vlastnictví nebo strategie předávání znalostí;
 - zapojení průmyslových partnerů, společenských nebo kulturních organizací, tvůrců politik nebo jakéhokoliv dalšího potenciálního zainteresovaného subjektu, podporujícího převedení výsledků výzkumu do inovací;
 - vytipování, kdo budou potenciální „koncoví uživatelé a uživatelky“ očekávané inovace.
- Jsou navrhované časové harmonogramy a zdroje přiměřené pro realizaci a proveditelnost projektu a jsou řádně odůvodněné? Budou činnosti provádět osoby kvalifikované pro tento účel?

1.c Hlavní řešitel/ka – strategické vedení a projektové řízení (*Principal Investigator - Capacity and commitment*, max. 1 strana)

- Prokázal PI, že má jasnou představu, jak bude řídit projekt, zpracovávat informace a data potřebná k přijímání strategických rozhodnutí a k provedení navrhovaného plánu, včetně opatření na zmírnění rizik?

Při posuzování kvality tří hlavních aspektů hodnotitelé a hodnotitelky používají slovní vyjádření na škále od *Very good / Good / Fail*. K financování jsou navrženy projekty, které obdrží od většiny hodnotitelů a hodnotitelek známku „*Very good*“ nebo „*Good*“ u všech aspektů. Pokud dostupný rozpočet nestačí na financování všech projektových návrhů, ty, které obdrží nejlepší hodnocení, budou seřazeny dle získaných známek, vytvoří se tak pořadí dle hodnocených aspektů. Externí hodnotitelé a hodnotitelky mohou být svoláni, aby určili prioritní pořadí projektů se stejným hodnocením. Projekty, které prošly ve všech třech aspektech, ale nedosáhly na financování z důvodu omezeného rozpočtu, získají pečeť kvality (*Seal of Excellence*), na základě níž mohou žádat o finanční podporu poskytovanou např. v některých zemích.

2.5 Pohovory před panely ERC

„Primárním cílem ústních pohovorů je ověřit, zda daná osoba skutečně stojí za prezentovanou myšlenkou (zda jejím původcem např. není její školitel/ka) a dokáže ji srozumitelným způsobem představit.“

ERC každý rok podpoří několik set špičkových výzkumných pracovníků a pracovníc. Hodnocení projektů Starting, Consolidator a Advanced grantů je dvoukolové, projekty podané do výzev ERC Synergy grantů jsou hodnoceny dokonce ve třech kolech, zatímco projekty PoC v jednom kole. Druhé kolo u StG, CoG a AdG a třetí kolo u SyG zahrnuje ústní pohovory, jejichž nedílnou součástí je prezentace, kterou přednese uchazeč/ka o grant ERC, v případě ERC SyG tým hlavních řešitelů a řešitelek, v centru Fotise Kafatose v Bruselu, vybudovaném v roce 2019, případně online, je-li to nezbytné (v posledních letech z důvodu pandemie koronaviru). Pohovory u ERC AdG jsou nedílnou součástí hodnotícího procesu od roku 2021. Rozhodnutí Vědecké rady ERC bylo motivováno právě snahou neposuzovat kvalitu PI pouze dle předloženého textu (návrhu projektu), ale umožnit při pohovoru interakci mezi panelem a PI. Zároveň je to

pro recenzenty a recenzentky jediná možnost klást otázky k oblastem, které v písemné žádosti mohly zůstat otevřené nebo dostatečně nevyjasněné.

Po přečtení zkrácené verze projektového návrhu (část B1), CV a dosažených výsledků (*track record*) v prvním kole se hodnotitelé a hodnotitelky ve druhém kole zaměřují již na celý vědecký návrh projektu. Panel přitom má k dispozici posudky externích hodnotitelů a hodnotitelek, kteří jsou experty a expertkami na danou výzkumnou oblast projektového návrhu. Členové a členky panelů jsou vědci a vědkyně, mezinárodně uznávaní experti a expertky v daném vědním oboru. Je proto potřeba připravit si vystoupení zaměřené na vědeckou problematiku. Zároveň je nutné počítat s heterogenním publikem. Samotný panel má zpravidla širší záběr než externí hodnotitelé a hodnotitelky a nemusí vždy detailně rozumět každé části projektového návrhu, o to více je třeba zaujmout a přesvědčit o kvalitě a proveditelnosti plánovaného výzkumu i ty členy a členky panelu, kteří sice jsou z oboru, ale nevěnují se přímo dané problematice (*generalists*).

Žadatelé a žadatelky o granty ERC jsou po ukončení prvního (resp. druhého u SyG) kola hodnocení (zpravidla několik týdnů před konáním pohovoru) informováni o jeho výsledku (elektronickou formou). Ti, kteří uspějí, jsou pozváni do druhého (resp. třetího u SyG) kola (v průměru pouze 30 % z nich), dostávají instrukce k přípravě prezentace na pohovor, nikoli však zpětnou vazbu k projektu či posudky jednotlivých recenzentů a recenzentek. Každý panel má na pohovor své specifické požadavky, co se týče délky, počtu slajdů (v některých případech nejsou slajdy povoleny a kandidát či kandidátka musí prezentovat bez nich), formy, obsahu či zaměření prezentace, je proto vždy třeba dbát zaslaných instrukcí. V závislosti na panelu mohou být povoleny záložní slajdy nebo také ne. Samotný pohovor obvykle trvá 30 minut (u SyG až 45 min), přičemž na vystoupení (prezentaci) PI je vyčleněno obvykle od 2 do 10 minut (10 až 15 min u SyG) v závislosti na panelu, poté následuje diskuse. Uvedená délka prezentace nesmí být překročena. Obsahově bývá prezentace zaměřena zejména na samotný projekt, případně i na schopnosti a dosažené výsledky PI či týmu PI (u SyG) klíčové pro realizaci projektu (není tím ale myšlena rekapitulace CV – to mají členové a členky panelu důkladně prostudované). Pohovor probíhá v angličtině.

2.6 Souhrnná hodnoticí zpráva a možnost odvolání

„Souhrnná hodnoticí zpráva obsahuje finální rozhodnutí odborného panelu.“

Jakmile je ukončen hodnoticí proces, žadatelé a žadatelky obdrží souhrnnou hodnoticí zprávu (*Evaluation Summary Report, ESR*) zahrnující skóre (A-B-C v 1. kole, A-B ve 2. kole) a umístění projektu (uvádí se pouze percentil, nikoli přesné pořadí), komentáře panelu a obvykle 8 až 12 individuálních hodnocení vypracovaných externími hodnotiteli a hodnotitelkami. Tato hodnoticí zpráva může posloužit jako důležitá zpětná vazba pro ty, kteří hodlají projektový návrh podat znovu. V případě podezření na pochybení má každý PI právo odvolat se proti rozhodnutí panelu (*redress*).

Žadatel/ka či budoucí hostitelská instituce mohou požádat o přezkoumání přípustnosti, formální způsobilosti nebo hodnocení v případě, že existují pádné důvody domnívat se, že došlo k procedurálnímu pochybení či zjevně chybnému posouzení projektového návrhu. **Při odvolání nelze zpochybnit vědecké posouzení kvality výzkumného projektu**, které učinil panel ERC. Lze pouze přezkoumat procesní nedostatky a v ojedinělých případech i faktické chyby.

V elektronickém dopise, ve kterém ERC informuje o výsledcích hodnoticího procesu, je rovněž vysvětlen postup v případě, že se chce PI odvolat. Každý má možnost tak učinit do 30 dnů od data, kdy obdrží vyznění o výsledku. Žádost se musí týkat námitek vůči procesu hodnocení nebo kontroly přípustnosti / formální způsobilosti. Musí být předložena online a zahrnovat jasný popis, na čem se stížnost zakládá, dále musí být předložena do stanoveného termínu a zaslána PI či hostitelskou institucí.

3

Jak napsat kompetitivní grant ERC?

- 3.1 Abstrakt
- 3.2 Profily kompetitivních žadatelů a žadatelek
- 3.3 CV a track record
- 3.4 Vědecká část návrhu projektu
- 3.5 Příprava na pohovor

V této kapitole najdete užitečné rady a tipy k přípravě projektového návrhu ERC, které zaznívají na akcích organizovaných TC od členů Expertní skupiny (ES) na podporu žadatelů ve výzvách ERC, dalších hodnotitelů a držitelů grantů ERC, s kterými úzce spolupracuje NCP pro ERC. Bez jejich odborných znalostí a zkušeností s granty ERC by nebylo možné poskytovat tak kvalitní národní podporu žadatelům v České republice.

Musí být jasné, že odpovědi na všechny otázky nejsou známe, že s řešením projektu jsou spojena rizika a že PI má jasnou strategii pro případ neúspěchu. Také je důležité si uvědomit, že hodnotitelé a hodnotitelky mají (při zpravidla velkém počtu návrhů) málo času na přečtení projektu, proto by měl být projekt psán tak, aby jim bylo příjemné jej číst a aby rychle našli všechny informace, které hledají a potřebují, a to tam, kde je očekávají. Projekt musí mít jasnou strukturu, být vizuálně přehledný a konkrétní bez zbytečné „vaty“, prázdných formulací. Musí být jasné, co je hlavní myšlenka a v čem je jedinečná (*main selling point*) a v neposlední řadě by projekt měl zaujmout nadšením pro vědu.

„ERC je o řešení problémů a otevřených otázek – to vyžaduje centrální hypotézu a analytický, nikoli deskriptivní přístup.“

3.1 Abstrakt

„Abstrakt je shrnutí projektového návrhu, měl by poskytnout stručné a výstižné vysvětlení hlavních cílů výzkumu.“

Abstrakt je součástí administrativních formulářů v části A a měl by být rovněž uveden v části B1 projektového návrhu. Jeho rozsah je omezen na max. 2 000 znaků včetně mezer. Neexistují závazná pravidla pro to, jak má být abstrakt strukturován. Následující text obsahuje několik doporučení z praxe.

Jako jediná část projektového návrhu bude abstrakt zveřejněn na stránkách ERC a v databázi výzkumných výsledků Evropské komise zvané CORDIS v případě, že projekt bude financován, proto by neměl obsahovat žádné důvěrné informace. Ve fázi hodnocení projektů je spolu s klíčovými slovy využíván k přidělení projektu příslušnému panelu a externím hodnotitelům a hodnotitelkám dle jejich expertizy.

Z abstraktu a potažmo celého návrhu projektu musí být jasná odpověď na čtyři základní otázky: CO – PROC – JAK – KDO.

Čtyři základní otázky

Otázka	Popis otázky
What?	Co je cílem projektu, co je hlavní / zásadní (dosud otevřená) / velká otázka, kterou chce PI vyřešit?
Why?	Proč problém dosud není vyřešen a proč je to potřeba (jaký bude dopad na obor, příbuzné obory, společnost)?
How?	Jak toho dosáhne (použitá metodologie)?
Who? ¹⁰	Kdo – Proč má PI ty nejlepší předpoklady pro to, aby problém vyřešil?

DOPORUČENÍ

Doporučujeme všem žadatelům a žadatelkám, aby si prošli abstrakty projektů ERC financovaných v jejich oboru (lze je najít na stránkách ERC¹¹, příp. v databázi CORDIS¹²) a dohledali si informace o jejich PI. Úroveň dosažených výsledků musí být srovnatelná s úrovní výsledků výzkumných pracovníků a pracovníc, kteří grant ERC v daném oboru získali v minulosti. Zároveň však hodnotitelé a hodnotitelky přistupují ke každému vždy individuálně a zohledňují např. kariérní přestávky a profesní dráhy, které se vymykají obvyklé praxi. V reakci na celosvětovou pandemii nemoci covid-19 mají žadatelé a žadatelky nově také možnost vysvětlit dopad pandemie na svůj výzkum v části B1, resp. v CV / *track record*. Pokud pandemie zásadním způsobem zasáhla do jejich kariéry, bude to zohledněno při hodnocení projektu.

10 / V abstraktu nemusí být nutně zdůvodnění, proč je žadatel/ka nejvhodnější osobou pro řešení daného výzkumného problému, nicméně v extended synopsisu by odpověď na otázku „Kdo“ neměla chybět.

11 / <http://erc.europa.eu/projects-figures/erc-funded-projects>

12 / <https://cordis.europa.eu/projects/en>

3.2 Profily kompetitivních žadatelů a žadatelek

„Pracovní program ERC uvádí orientační požadavky na profil a dosažené výsledky konkurenceschopných žadatelů a žadatelek.“

Je třeba vždy doložit výsledky odpovídající danému oboru a stupni kariéry. **Žadatel/ka o ERC Starting grant** musí podle požadavků v pracovním programu prokázat nezávislost na školiteli či školitelce např. tím, že má **alespoň jednu významnou publikaci jako hlavní autor/ka nebo bez podílu Ph.D. školitele či školitelky**. V přehledu dosažených výsledků (*early achievements track record*) má PI uvést až pět publikací ve významných mezinárodních recenzovaných časopisech se zvýrazněním těch, které publikoval jako hlavní autor nebo bez podílu Ph.D. školitele či školitelky jako spoluautora či spoluautorky, a další výsledky relevantní pro daný obor a stupeň kariéry (zvané přednášky na významných mezinárodních konferencích, monografie, patenty, vědecká ocenění atd.).

Zkušenost z práce s žadatelí a žadatelkami a posudky projektů ERC ukazují, že zcela zásadní prvek v profilu těch, co získali ERC Starting granty, je právě **nezávislost na školiteli či školitelce** prokázaná samostatnými publikacemi v předních mezinárodních recenzovaných časopisech, zaměřením výzkumu (změnou či vývojem témat a změnou míst působení), případně také spoluprací se špičkovými zahraničními pracovišti. Mezi získáním titulu opravňujícím ke studiu v doktorském studijním programu (Ph.D.) a výzkumem po získání Ph.D. musí být alespoň jedna změna v tématu, osobě školitele či školitelky, kariéře. Žadatel/ka pouze pokračující tématem svého Ph.D. školitele či školitelky nemá šanci uspět. Je potřeba **být mobilní a získávat zkušenosti z různých pracovišť**, ideálně mimo Českou republiku (naprostá většina řešitelů a řešitelek ERC Starting grantů studovala doktorát či nějakou dobu pracovně pobývala v zahraničí). PI by měl mít alespoň **minimální zkušenost s vedením týmů, studentů a studentek, organizováním odborných akcí** apod.

Žadatel/ka o ERC Consolidator grant musí podle požadavků v pracovním programu prokázat nezávislost na školiteli či školitelce např. tím, že již má **několik významných publikací jako hlavní autor/ka nebo bez podílu Ph.D. školitele či školitelky**. V přehledu dosažených výsledků (*early achievements track record*) má uvést až deset publikací ve významných mezinárodních recenzovaných časopisech se zvýrazněním těch publikovaných jako hlavní autor/ka nebo bez podílu Ph.D. školitele či školitelky jako spoluautora či spoluautorky, a další výsledky relevantní pro daný obor a stupeň kariéry (zvané přednášky na významných mezinárodních konferencích, monografie, patenty, vědecká ocenění atd.).

Žadatelé a žadatelky o ERC Consolidator granty již zpravidla jsou výraznými a **mezinárodně známými osobnostmi** (úměrně době samostatné vědecké činnosti), mají **prokázanou zkušenost s vedením týmů, Ph.D. studentů a studentek a projektů** a postavení vyrůstající a uznávané vedoucí osobnosti ve svém domácím prostředí, stejně jako podstatnou historii zapojení do mezinárodní vědecké komunity.

U žadatelů a žadatelek o ERC Advanced granty se jedná o **vedoucí, mezinárodně uznávané vědecké osobnosti, které prokazatelně významně ovlivnily daný vědní obor ve světovém měřítku**. Velkým kladem při hodnocení je doložené úspěšné postavení "vychovaných" studentů a studentek a mentorovaných postdoků, opět ve světovém měřítku.

Profil každého **hlavního řešitele či řešitelky ERC Synergy grantu musí odpovídat profilu kompetitivního PI ucházejícího se o ERC Starting, Consolidator nebo Advanced grant** (viz výše). Tyto granty nejsou určeny pouze pro seniorní vědce a vědkyně, naopak, ERC vítá návrhy projektů, kterých se účastní PI profilem odpovídající žadatelům a žadatelkám o ERC StG a CoG. Při posuzování projektů je vždy brán ohled na to, v jakém stadiu vědecké kariéry se každý PI právě nachází – neboli jsou posuzováni vždy ve své kategorii. Jako u ostatních typů projektů ERC i zde je jediným kritériem hodnocení vědecká kvalita projektu (vč. synergických efektů a komplementarity, způsobu spolupráce, příp. implementace projektu a rizikovosti) a každého z PI.

ČASTÝ DOTAZ

Před dvěma roky jsem dokončil/a doktorát, hledám možnost financování pro svůj další výzkum, při kterém se chci osamostatnit od svého školitele/školitelky Ph.D. Měl/a bych podat ERC Starting grant hned první rok, kdy teoreticky mohu?

Doporučujeme s podáním grantu ERC vyčkat a pracovat na svém životopise, v ideálním případě se osamostatníte od svého školitele či školitelky tím, že změníte pracoviště a odjedete na dlouhodobější (tj. alespoň roční) zahraniční stáž a/nebo začnete pracovat na vlastním tématu výzkumu. Pamatujte, že vašimi soupeři budou mnohdy zkušenější vědci a vědkyně, kteří získali doktorát už před 7 lety. Na druhou stranu nedoporučujeme, abyste podání grantu odkládali na poslední rok, vzhledem k restrikcím při opětovném podání. Statistiky za posledních několik let ukazují, že nejvíce vědců a vědkyň podává ERC Starting grant 5–6 let od získání doktorátu¹³. Rozhodnutí podat grant ERC nebo vyčkat by mělo vždy být přísně individuální v závislosti na kvalitě CV/TR a dosažených výsledcích. Klíčové je, aby ve

vašem CV nechyběl zásadní výsledek, kterým doložíte nezávislost na svých školitelích či školitelkách, resp. schopnost přijít s novými myšlenkami a samostatně vést výzkum a tým, což se u žadatele či žadatelky o granty ERC Starting grant předpokládá (viz [kapitola 3.2](#))

3.3 CV a track record

„Vybudovat skutečně kompetitivní CV je dlouhodobou záležitostí.“

U Starting/Consolidator grantů je důležité změnit téma výzkumu a místo výzkumného působení mezi získáním titulu Ph.D. a výzkumem po získání Ph.D, resp. pouze nepokračovat v předchozím výzkumu vedeném Ph.D. školitelem či školitelkou. Někdy může být strategické např. vyčkat s podáním projektu 1–2 roky do doby, kdy PI vyjde průlomová publikace v předním mezinárodním recenzovaném časopise, která jasně dokládá jeho schopnost přijít s novými myšlenkami, které vedou k zásadnímu posunu poznání, nebo vyjet na dlouhodobý pobyt na špičkové pracoviště v zahraničí umožňující posílit profil PI vč. publikačních výsledků a navázat klíčové mezinárodní spolupráce, získat potřebnou mezinárodní viditelnost a/nebo rozšířit svou expertizu zamýšleným směrem.

CV a dosažené výsledky (*track record*) je potřeba psát z pohledu hodnotitele a hodnotitelky a vyhnout se pouhému „nákupnímu“ seznamu položek (publikací, spoluprací, studentů a studentek apod.), uvést např. informaci v čem byla publikace průlomová a jak k tomu žadatel/ka přispěl, k čemu / k jakým výsledkům spolupráce vedly a jakých významných výsledků jejich studenti a studentky dosáhli. Hodnotitel či hodnotitelka by si na základě těchto informací měli být schopni o žadateli či žadatelce udělat obrázek a najít zde přesně to, co je pro ně užitečné, aby vyhodnotili, že je to ta správná osoba pro realizaci zamýšleného výzkumu.

Mezi časté slabé stránky profilu žadatelů a žadatelek o ERC Starting granty patří chybějící, nedoložená nebo nedostatečná (vědecká) nezávislost na školiteli či školitelce. U Consolidator grantů je to také chybějící zkušenost s vedením vlastního týmu/skupiny. O nedostatečné nezávislosti mluvíme, např. pokud jsou veškeré publikace nebo jejich většina ve spolupráci s Ph.D. školitelem či školitelkou, PI s výjimkou krátkých stáží nikdy neabsolvoval postdoktorský pobyt v odlišném prostředí než na domovské instituci, nikdy neřekl vlastní granty (jako PI) a nevedl tým, nebo když nemá v projektu jasnou vedoucí úlohu, např. je v týmu jeden či více seniorních vědců či vědkyň a přitom není jasné, že je lídrem a nositelem hlavní myšlenky (týká se ERC Starting/Consolidator grantů). Taková osoba není kompetitivní.

Další slabou stránkou v profilu žadatelů a žadatelek mohou být nedostatečné vědecké výsledky v oboru – nízký počet publikací v předních mezinárodních recenzovaných časopisech a/nebo malý ohlas, uznání či obecně známost v mezinárodní vědecké komunitě – to je reflektováno nízkým počtem citací, zvaných přednášek na předních mezinárodních konferencích v oboru, chybějícími vědeckými oceněními apod. Slabou stránkou také může být to, že tato osoba nepatří mezi špičku v daném oboru (týká se zejména ERC Advanced grantů), má nedostatečně doložené manažerské schopnosti (tzn. malou či žádnou zkušenost se získáváním grantů, s výukou a vedením Ph.D. studentů a studentek). Stejně tak může být problémem, pokud je PI vnímán pouze jako místní expert na určitou velmi úzkou, specializovanou oblast, má málo zahraničních zkušeností a spoluprací a chybí mu expertiza v daném oboru, tématu (např. nemá publikace na dané téma, příp. je pro něj zcela nově). Vše je samozřejmě vždy posuzováno úměrně k věku a stupni kariéry i zvyklostem v daném oboru. Je třeba mít na paměti, že cílem ERC je podporovat vznik a růst generace budoucích vedoucích osobností evropského výzkumu. Stejně tak by žadatelé a žadatelky o ERC Advanced granty (kromě toho, že již jsou mezinárodně uznávanými vedoucími vědeckými osobnostmi ve svém vědním oboru a významně ho ovlivnili) měli být těmi, kdo tyto budoucí vedoucí osobnosti evropského výzkumu vychovávají a mohou to doložit jejich vynikajícími výsledky. Jde o jedno ze subkritérií hodnocení – jejich výčet je uveden v pracovním programu ERC (viz [kapitola 2](#))

ČASTÝ DOTAZ

Co když nemám žádnou publikaci v prestižním mezinárodním časopise a zatím jsem publikoval/a pouze v časopisech s nízkým impakt faktorem? Mám vůbec šanci dostat grant ERC?

Ne všichni držitelé a držitelky grantů ERC se pyšní články v Nature, Science apod. V roce 2021 se ERC připojila k **Sanfranciské deklaraci o hodnocení výzkumu** známé pod zkratkou **DORA (Declaration on Research Assessment)**. Od Pracovního programu přijatého v roce 2022 platí, že impakt faktor vědeckého časopisu, v němž budoucí PI publikuje výsledky svého výzkumu, již není akceptován jako relevantní bibliometrický indikátor. Proto impakt faktor časopisu v návrhu projektu již neuvádějte. V přehledu nejdůležitějších vědeckých výsledků (*track record*) má být uvedeno, že nejde o kompletní přehled, ale o výběr těch nejdůležitějších výsledků. Kromě publikací ve vědeckých časopisech lze uvádět i jiné výsledky relevantní pro daný vědní obor. ERC doporučuje, abyste přehled výsledků doplnili o krátké vysvětlení významu daného vědeckého výsledku z hlediska jeho originality v celosvětovém měřítku a specifikovali konkrétní roli hlavního PI při jeho dosažení.

DOPORUČENÍ

Dvoustránkový přehled dosažených výsledků (*track record*) můžete pojmut jako „příběh“. Doporučujeme vybrat ze CV chronologicky vaše nejdůležitější dosavadní úspěchy, pokud jde o publikace či výsledky výzkumu, a alespoň stručně vysvětlit váš přínos, v čem byl zásadní, jak jste ovlivnili daný obor apod. Můžete ho případně doplnit i obrázky/schématy, které usnadní pochopení. Nikdy neuvádějte pouze dlouhý seznam publikací či spoluprací, na kterých jste se od začátku kariéry podíleli, kurzů či ocenění bez dalšího vysvětlení, resp. upřesnění (např. u spoluprací vždy doporučujeme uvést jejich výsledek). Snažte se zaměřit na své silné stránky, vybrat to podstatné, co vás odlišuje od ostatních a čím hodnotitele a hodnotitelky zaujmete.

3.4 Vědecká část návrhu projektu

„Při volbě výzkumného tématu je třeba mít na paměti, že ERC podporuje tzv. *frontier research* – tedy excelentní výzkum, jež radikálně mění naše paradigmaty, buduje nové obory a otevírá příležitosti, které mají zásadní společenské důsledky v celosvětovém měřítku.“

Jednou z nejčastějších slabých stránek projektů, které nebyly financovány, je zaměření na tzv. „**inkrementální**“ výzkum. Tyto projekty nemají potenciál dosáhnout průlomu nebo výrazného posunu v poznání v dané vědecké oblasti (v celosvětovém měřítku). Jsou pouhým pokračováním výzkumu v oboru nebo předchozího výzkumu PI bez zjevně nové, originální, revoluční myšlenky, která by tento výzkum výrazně posunula dál. Využívají všeobecně známých namísto nových, nekonvenčních, experimentálních metod, technologií či strategií.

Výzkum financovaný ERC je výrazně rizikovější než standardní projekty, podporované národními grantovými agenturami, vyžaduje podporu v delším časovém horizontu, ale dává naději, že dosáhne skutečné změny, a i kdyby se záměr nepodařilo zrealizovat nebo se podařila jen jeho část, bude to i přesto znamenat natolik významný posun v poznání, že se takto rizikový projekt vyplatí financovat. Zároveň ale projekt nesmí být „**příliš ambiciózní**“ (do té míry, že by se kvůli tomu výzkum mohl jevit jako neproveditelný). U vysoce rizikových projektů je potřeba rizika vyvážit významným potenciálním přínosem, dopadem projektu a podložit proveditelnost takového záměru, zpravidla detailní analýzou rizik doplněnou o „plán B“ (tedy návrh alternativních řešení

pro případ neúspěchu) a předběžnými daty, jsou-li k dispozici (*preliminary data / proof of principle data*). Stejně tak by měl projekt stavět na expertize PI. V opačném případě by projekt mohl být vyhodnocen jako nerealistický – takové komentáře jsou však zřídka ve srovnání s komentáři hodnotitelů a hodnotitelek ohledně „inkrementální“ povahy zamýšleného výzkumu.

Řada komentářů hodnotitelů a hodnotitelek je pochopitelně velmi specifická, protože se týká konkrétních aspektů odborné, vědecké stránky zamýšleného výzkumu. Mezi chyby obecnějšího charakteru patří např. absence analýzy stavu poznání v oboru (*state of the art*) v celosvětovém měřítku, její nedostatečné zasazení do kontextu vlastního projektu nebo její naplánování až v rámci navrhovaného projektu. Někdy je projekt příliš úzce, nebo naopak příliš široce zaměřen na to, aby mohl vést k významnému posunu poznání v dané oblasti. Dále je často kritizováno, že navrhovaná metodologie není nová, inovativní nebo není adekvátní a nemůže vést k dosažení cílů projektu. Chybí pracovní, resp. časový plán s vymezením očekávaných výstupů nebo je nespecifický a nejasný. Jde o vysoce rizikový projekt, který není podložen žádnými předběžnými výsledky, postrádá analýzu rizik a jasně definované cíle a strategii pro případ neúspěchu.

Dalšími častými chybami, které ale nejsou specifické jen pro projekty ERC (najdete je prakticky u všech typů projektů), jsou vágní popis cílů projektu (z projektového návrhu musí být jasné, čemu se chcete ve výzkumu věnovat), metodologie projektu jako celku (její nástin by neměl chybět v B1, detailní popis patří do B2) a nekonzistentnost (z popisu není patrné, že víte přesně, co chcete dělat a jak svého cíle hodláte dosáhnout).

3.5 Příprava na pohovor

„Prezentace před panelem ERC není přednáškou na konferenci, musí zaujmout a přesvědčit celý panel (mít tzv. *broad appeal*).“

Dává smysl některé části prezentace zobecnit, zároveň ale nesmí být prezentace příliš naivní, a především z ní musí všem být jasné, co je hlavní myšlenka a v čem je jedinečná (*main selling point*). V případě pohovorů v Bruselu by žadatelé a žadatelky měly být připraveni na možné technické problémy (záložní USB, několik výtisků prezentace atd.) a dostavit se na místo s dostatečným časovým předstihem. U pohovorů na dálku je příhodné se předem naučit pracovat s aplikací, aby je nic nezaskočilo a mohli se plně soustředit na svůj výkon.

Na základě zkušeností s organizací cvičných pohovorů (*mock interviews*) a zpětné vazby od žadatelů a žadatelek o ERC Starting/Consolidator granty uvádíme níže několik tipů pro přípravu na pohovor:

- Svě vystoupení připravte přesně dle zasláných instrukcí relevantních pro váš panel.
- Nenechte se rozhodit předepsanou délkou prezentace.
- Velmi důkladně si znovu promyslete svůj návrh od prvního do posledního písmenka. Přemýšlejte o možných rizikových místech, na která by se panel mohl zaměřit, příp. o otázkách, které mohly v žádosti zůstat otevřené.
- Cílem vašeho vystoupení není shrnout obsah projektu a uvádět faktografii o sobě – to vše členové a členky panelu znají a důkladně to před vašim vystoupením budou diskutovat. Pokud ale máte nová data nebo publikace, je dobré to v prezentaci zmínit.
- Soustřeďte se na základní otázky CO – PROČ – JAK – KDO a vysvětlíte, proč má smysl právě váš projekt financovat. Strukturujte přednášku tak, aby posluchače a posluchačky sama vedla.
- Vysvětlíte, co se stane, když se vše, o čem uvažujete, stoprocentně podaří. Co se tím změní? Musí být jasné, k čemu je projekt dobrý a jaký bude jeho dopad.
- Co když narazíte na překážku, která vám zabrání jít předpokládaným směrem? Bude mít investice do vašeho projektu přesto smysl?
- V čem tkví atraktivita Vašeho projektu pro ERC? Proč vás má podpořit právě ERC?
- Nezapomeňte, že řešitel/ka ERC Starting grantu by měli prokázat nezávislost a samostatnost, řešitel/ka ERC Consolidator grantu schopnost budování a vedení týmu. Přechod mezi Starting a Consolidator je samozřejmě spojitý.
- Trénujte, trénujte, trénujte! Musíte být přirození a přiměřeně sebevědomí. Přirozenost vystupování v takové situaci je zpravidla výsledkem nácviku a pečlivé přípravy, ne improvizace na místě! Kromě národní podpory, v rámci níž TC organizuje cvičné pohovory, si zkuste přednášku několikrát „nanečisto“ před kolegy a kolegyněmi (požádejte je o zpětnou vazbu, stejně důležitá je i diskuse a jejich dotazy). Z toho důvodu se nezapomeňte co nejdříve obrátit na kontaktní osobu pro ERC ve své instituci.
- Stopněte si čas potřebný na jednotlivé slajdy. Během prezentace obvykle běží časomíra (např. na vedlejším plátně).
- Připravte si záložní slajdy (předběžná data apod.), pokud vám to předem zasláné instrukce dovolují.
- Dobře připraveným vystoupením můžete do značné míry ovlivnit následnou diskusi – navést diskutující na ty otázky, o kterých vy chcete diskutovat. Snažte se anticipovat otázky a odpovědět na ně už během své prezentace. Budte si vědomi náročnosti práce panelu – mají mnoho pohovorů v jednom dni, nejsou to stroje bez únavy a se stoprocentní pozorností v každém okamžiku.

- Dbejte na to, aby vaše odpovědi byly krátké a výstižné. Pokud byste odpovídali příliš vzletně, mohlo by se stát, že nezbyde čas na otázky některých členů a členek panelů, což by je mohlo popudit.
- Zaujměte nadšením pro vědu, svůj projekt a bezprostředností.

Otázky, které dostanete, mohou být panelem předem připraveny nebo mohou také vzniknout spontánně během pohovoru. Nejčastější otázkou je, kdo jsou vaši hlavní konkurenti a konkurentky (v celosvětovém měřítku) a naopak s kým spolupracujete. Všechny byste je měli znát a dokázat popsat, jaká je souvislost mezi nimi a vaším výzkumem, v čem jste vy, váš tým a váš výzkum (v kontextu vašeho oboru) jedineční. Některé panely mají vybrané otázky, které kladou všem. Mezi ně patří např.: „Jaké dvě věty doufáte, že by přibýly do učebnice díky vašemu projektu?“ a „Kde se vidíte za 5 let?“ Budte připraveni na jakékoli otázky, nic nehrajte. Nebojte se přiznat, že něco nevíte a připravte se na takovou situaci. Snažte se prodat to, v čem jste silní.

Může být užitečné navštívit týmy/vědce a vědkyně, s nimiž spolupracujete, a požádat je, aby kladli zálučné otázky – mohou vám pomoci odhalit slabiny vašeho projektu, lépe se připravit na pohovor a dát vám cenné tipy pro prezentaci. Nácvik prezentace je pro úspěch zcela klíčový. Nepodceňte proto tuto část hodnocení a trénujte svou prezentaci co nejčastěji před různorodým publikem. U pohovoru můžete očekávat zcela běžné dotazy technického/odborného charakteru jako na konferenci či od kolegů a kolegyň, ale mohou přijít i nepříjemné otázky „grilovacího charakteru“¹⁴

Příklady možných obecnějších otázek:

- Jaký dopad očekáváte, že grant ERC bude mít na vaši kariéru?
- V čem je váš projekt skutečně nový, průlomový? Proč právě teď, proč ERC, v čem je vaše myšlenka jedinečná?
- Kdo jsou vaši konkurenti a konkurentky v oboru a v čem spočívá vaše výhoda / v čem jste lepší než jiné týmy na světě, které se daným problémem také zabývají?
- Co je nejrizikovější část vašeho projektu?
- Proč jste zvolili právě tuto metodologii?
- Co když navrhovaná metodologie nebude fungovat? (alternativní řešení)
- Jak přesně provedete analýzu dat?

14 / Např. „Tato metoda není potřeba, jsme spokojeni s tou současnou ...“
„Proč používáte tento model, když není nejlepší/nejběžnější?“
„Toto dělá váš/vaše bývalý/á vedoucí – řekl/a vám, ať tohle děláte?“
„Všimli jsme si, že vy jste víc biolog/bioložka než technik/technička, jak vyřešíte technickou část projektu?“

- V čem je váš přístup odlišný od ostatních?
- Máte předběžná data?
- Můžete se vyjádřit ke své schopnosti spravovat značný rozpočet spojený s tímto grantem?
- Kolik studentů a studentek jste dosud vedli?
- Kterého svého výsledku si nejvíce vážíte?
- Jaký tým jste naplánovali a proč?
- Co uděláte, pokud budeme financovat o 3 doktorandy či doktorandky méně nebo pokud se rozhodneme tento projekt vůbec nefinancovat?

4

Podpora žadatelů a žadatelek o granty ERC

- 4.1 Systém národní podpory
- 4.2 Informační a školicí aktivity pořádané ES a TC
- 4.3 Institucionální podpora
- 4.4 Program ERC CZ

„Pro podporu účasti ČR v soutěžích o granty ERC funguje od roku 2010 zavedený a osvědčený systém akcí. Na národní systém by měla navazovat institucionální podpora žadatelů a žadatelek.“

4.1 Systém národní podpory

Propagace grantů ERC je poměrně četná a viditelná. Národní kontaktní pracovník či pracovnice pro granty ERC (NCP pro ERC) působící v Národním informačním centru pro evropský výzkum (NICER) Technologického centra AV ČR (TC) průběžně dle poptávky v souladu s běžnou praxí v ostatních zemích nabízí individuální konzultace¹⁵ (pravidla účasti, způsobilost atd.) a zpětnou vazbu k projektovým návrhům po formální (nikoli vědecké) stránce, případně přednášky a semináře na poptávku (dle zájmu jednotlivých institucí).

"Systém národní podpory byl vytvořen na základě dlouholeté spolupráce NCP pro ERC a prof. Zdeňka Strakoše z Univerzity Karlovy (bývalý člen a předseda panelu PE6 pro ERC Advanced granty). Jen workshopy pro žadatele a žadatelky o Starting/Consolidator granty a/nebo cvičnými pohovory dosud prošlo od roku 2014 do roku 2021 celkem 28 z 49 grantistů působících na českých HI. Tento počet nezahrnuje velmi intenzivní a kontinuální individuální konzultace poskytované nad rámec provázaného systému workshopů.

Od roku 2021 systém po odborné stránce výrazně posílila nově ustavená **Expertní skupina na podporu žadatelů a žadatelek ve výzvách ERC (ES)**, která vznikla na základě Společné deklarace Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR. ES zařizuje podporu žadatelů a žadatelek o granty ERC na národní úrovni a je v úzkém kontaktu s TC, resp. s NCP pro granty ERC. Zodpovídá za koordinaci vědecky příslušných částí jednotlivých akcí pořádaných TC (workshopy a cvičné pohovory) a předává zpětnou vazbu žadatelům a žadatelkám k odborné stránce jejich návrhů nejen v rámci akcí organizačně zajišťovaných TC, ale i nad jejich rámec formou individuálních konzultací. Také zprostředkovává kontakty na další experty a expertky ze stejného či blízkého vědního oboru. Zpočátku ji tvořilo sedm odborníků a odbornic s rozsáhlými zkušenostmi s hodnocením grantů ERC (koordinátor, 3 členové a členky a 3 alternáti), každý z různé vědní oblasti (LS, PE a SSH) a postupně je rozšiřována o další osoby. Kromě členů a členek ES se na workshopech a cvičných pohovorech podílí celá řada dalších zkušených expertů a expertek, kteří v minulosti granty ERC hodnotili, a PI grantů ERC (či ERC CZ¹⁶).

15 / S dotazy týkajícími se finančních a právních aspektů je možné se obracet na finanční a právní NCP.

16 / Národní podpora žadatelům a žadatelkám, kteří byli vysoce hodnoceni, ale nemohli být financováni přímo ERC z důvodu nedostatku finančních prostředků.

Za více než deset let se tak podařilo vybudovat v České republice vědeckou komunitu, která má společný cíl – podporovat ty, kteří chtějí podat granty ERC, a pomoci vychovat mladou generaci budoucích lídrů evropského výzkumu.

Veškeré informace o činnosti Expertní skupiny a národní podpoře, včetně konaných akcí, najdete na **Národním portálu Horizont Evropa**¹⁷.

Dosavadní činnost Expertní skupiny na podporu žadatelů a žadatelek ve výzvách ERC shrnuje **Přehled aktivit na podporu žadatelů o granty ERC od roku 2021**¹⁸.

4.2 Informační a školicí aktivity pořádané ES a TC

4.2.1 Národní informační den

Pro širší publikum (žadatele a žadatelky o granty ERC a jejich hostitelské instituce) je určen **Národní informační den ke grantům ERC**, pořádaný každoročně na podzim. Jeho cílem je nejen informovat o možnostech financování Evropskou radou pro výzkum, tj. o pravidlech účasti, typech grantů ERC či procesu a kritériích hodnocení, ale také motivovat k zapojení do soutěže o granty ERC, mj. představením profilů úspěšných žadatelů a žadatelek i příkladů podpořených projektů a jejich výsledků. Účast na tomto informačním dni vřele doporučujeme všem potenciálním žadatelům a žadatelkám, ale také projektovým manažerům a manažerkám a zástupcům a zástupkyním vedení institucí, které chtějí své výzkumné pracovníky a pracovnice v zapojení do soutěže o granty ERC podpořit.

4.2.2 Workshopy

Na národní informační den navazují **workshopy pro žadatele a žadatelky o granty ERC**, určené pouze pro vážné zájemce a zájemkyně o podání projektu ERC v aktuální výzvě v daném roce. Workshopy jsou primárně zaměřeny na podporu těch, kteří chtějí podat ERC Starting a Consolidator granty, ale jsou otevřeny i žadatelům a žadatelkám o ERC Advanced a Synergy granty. Jelikož součástí workshopu je intenzivní práce

17 / <https://www.horizontevropa.cz/cs/struktura-programu-he/excelentni-veda/evropska-rada-pro-vyzkum/expertni-skupina-erc/informace>

18 / https://www.horizontevropa.cz/files_public/elfinder/2563/Aktivity%20ES%20a%20TC%20od%20roku%202021.pdf

s připravovanými projektovými návrhy za účasti expertů a expertek na různé vědní oblasti, je nezbytnou podmínkou k účasti na workshopu včasné zaslání kvalitně připravených materiálů podle pravidel dané výzvy ERC, a to abstraktu projektu, CV a dosavadních úspěchů (*early achievements track record*, příp. *ten-year track record*). V roce 2021 byl systém workshopů rozšířen ze dvou na tři.

1. ČÁST

Prezentace hlavní výzkumné myšlenky a kompetitivnosti žadatele a žadatelky

V pětiminutové prezentaci PI představí hlavní výzkumnou myšlenku a zdůvodní, proč je vhodnou osobou, která by toto téma měla řešit. Následuje zpětná vazba a diskuze s ES a dalšími členy a členkami panelů ERC (kteří nejsou ve střetu zájmů), příp. s PI řešených grantů ERC.

2. ČÁST

Cvičné hodnocení projektových návrhů a diskuze s PI udělených grantů ERC

Diskutuje se vždy jeden projekt v rámci každé vědní domény (PE/LS/SSH). Žadatel/ka si vyzkouší roli hodnotitele či hodnotitelky.

3. ČÁST

Zpětná vazba k části B1 projektového návrhu a diskuze s ES a dalšími relevantními experty a expertkami.

4.2.3 Cvičné pohovory

Pro žadatele a žadatelky o ERC Starting, Consolidator a Advanced granty,

kteří uspějí a postoupí do dalšího kola, jsou organizovány cvičné pohovory (*mock interviews*) s cílem seznámit je s tím, jak pohovory v Bruselu probíhají, poskytnout jim možnost prvního nácviku prezentace a zpětnou vazbu od panelu expertů a expertek. Tento cvičný pohovor, organizovaný na národní úrovni, by však neměl být jediným, měla by na něj navazovat série dalších zkušebních prezentací na institucích, která by jim umožnila prezentaci vypilovat do nejmenších detailů a připravila je na odbornou diskusi.

Mnozí následně konzultují vědeckou stránku projektu s experty a expertkami účastnicími se národních workshopů a cvičných pohovorů a s dalšími odborníky a odborníci v jejich vědních oborech.

4.3 Institucionální podpora

Výše uvedený systém národní podpory zajišťovaný ES a TC předpokládá existenci podpory žadatelů a žadatelek na jednotlivých institucích nejen při zapojování do soutěže o granty ERC a v průběhu jejich implementace, ale i po jejich skončení. Základní schéma spolupráce institucí a TC v rámci národního systému pro podporu žadatelů a žadatelek o granty ERC je zobrazeno níže. Podněty k vytvoření funkční institucionální podpory jsou formulovány v textu **Účast ČR v soutěžích o granty Evropské výzkumné rady (ERC): Strategická doporučení pro podporu žadatelů o granty ERC na institucionální a národní úrovni**¹⁹ autorů Z. Čapková, P. Fedorová a Z. Strakoš z 13. května 2020. TC a ES si uvědomují, že je třeba institucím pomoci v jejich snaze podporovat žadatele a žadatelky o granty ERC, proto jsou v posledních letech pořádána rovněž **školení pro projektové manažery a manažerky** k přípravě projektových návrhů a **semináře pro vedení institucí k podpoře žadatelů a žadatelek ve výzvách ERC**. Kromě národních akcí nabízí NCP pro granty ERC a ES českým institucím možnost uspořádat interní semináře pro zájemce a zájemkyně o granty ERC a konzultovat nastavení podpory. Se vznikem Expertní skupiny bylo rovněž navrženo institucím, aby nominovaly kontaktní osoby pro ERC. Tato pozice usnadňuje komunikaci s TC/ES.

ČASTÝ DOTAZ

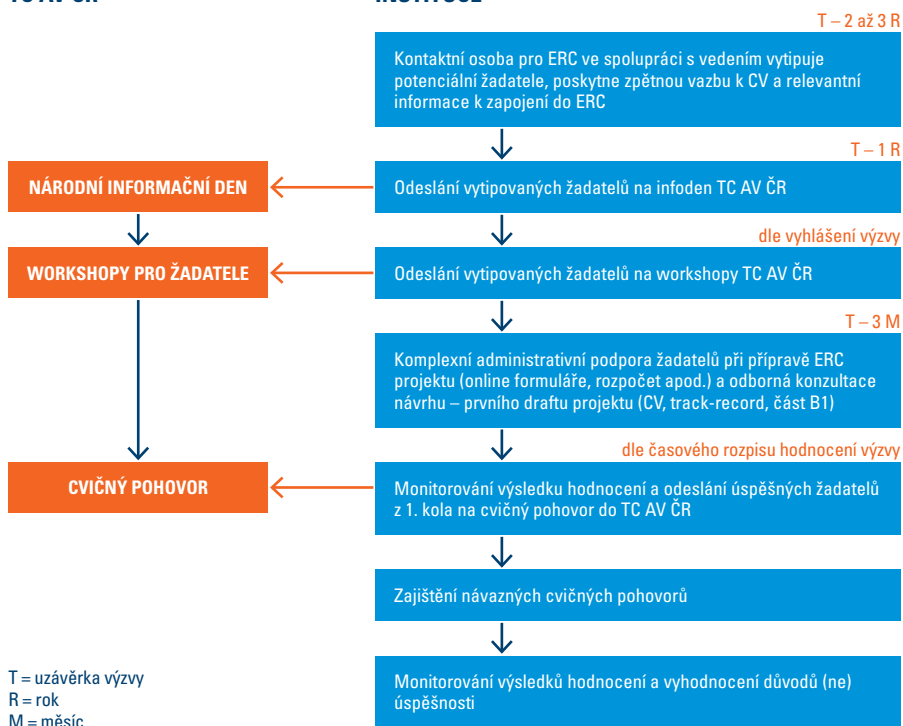
Mohu se na workshop přihlásit, i když grant ERC chci podat až za dva roky? Věřím, že bych se na něm dozvěděl/a spoustu užitečných rad, které bych mohl/a později využít.

Sérii workshopů pořádáme každoročně, workshopy jsou ale určeny pouze těm, kteří hodlají návrh projektu předložit do nejbližší otevřené výzvy a intenzivně na něm pracují. Předpokládá se již dostatečně pokročilá znalost problematiky grantů ERC. Pokud se chcete dozvědět více o grantech ERC, doporučujeme se nejprve účastnit národního informačního dne, ten byste měli absolvovat nejlépe jeden až dva roky před samotným podáním grantu.

19 / https://www.tc.cz/files/documents/ERC-granty/Strategicka-doporuzeni-pro-podporu-zadatelu-o-granty-ERC_1.pdf

TC AV ČR

INSTITUTE

Obrázek 5 | Harmonogram podpory žadatelů a žadatelek při přípravě projektů ERC a role institucí

DOPORUČENÍ

Neváhejte kontaktovat co nejdříve budoucí hostitelskou instituci, na které chcete grant ERC řešit, abyste si předjednali podporu ze strany vedení a pomoc projektového managementu, např. se založením projektového návrhu v portálu FTO. Na některých českých institucích funguje systematická podpora. Zjistěte, zda na vaší instituci existuje kontaktní osoba pro granty ERC, se kterou můžete konzultovat přípravu projektu, a zda instituce pro vystavení tzv. **závazku hostitelské instituce** (*Host Institution Support Letter*) vyžaduje např. zaslání projektového návrhu předem, jeho interní schválení apod. – některé instituce mají tyto informace zveřejněny na svých webových stránkách.

4.4 Program ERC CZ

Program na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací byl zahájen v roce 2012, poté prodlužován, aktuálně je schválen do roku 2026. MŠMT jakožto poskytovatel podporuje základní nebo aplikovaný výzkum výzkumných pracovníků a pracovníc působících na území ČR, kteří podali grant ERC do výzvy ERC, ale nedosáhli na financování z rozpočtu ERC. Ti, kdo ve 2. kole hodnoticího procesu obdrželi hodnocení A, se mohou ucházet o financování až na dobu 5 let. Od roku 2020 jsou podporovány i projekty s hodnocením B, jejich PI získají finanční prostředky na realizaci výzkumu až na dobu 2 let. Program ERC CZ má za cíl motivovat výzkumné pracovníky a pracovnice k zapojení do soutěže o granty ERC, proto byla stanovena jako podmínka programu opětovné předložení projektového návrhu do některé z výzev ERC, a to do dvou let ode dne zahájení řešení projektu ERC CZ.²⁰

5

Etika a bezpečnost v grantech ERC

„Evropská rada pro výzkum klade důraz na to, aby výzkum podpořený granty ERC probíhal v souladu s etickými zásadami a příslušnou národní, unijní a mezinárodní legislativou, včetně Listiny základních práv Evropské unie a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv.“

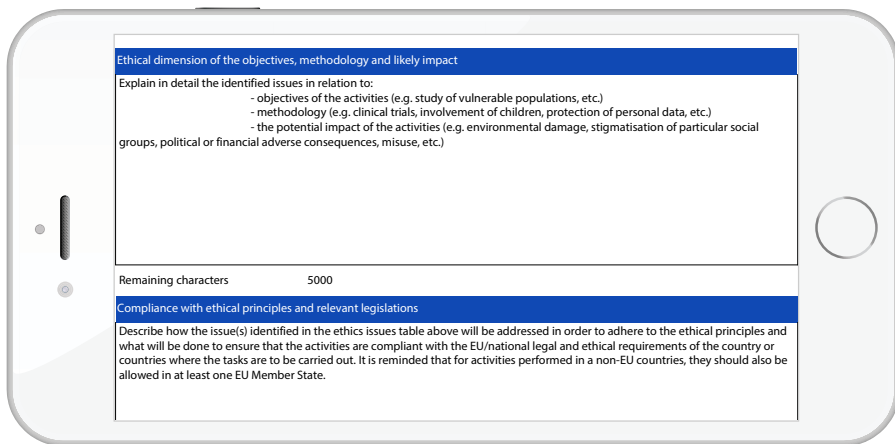
Zvláštní pozornost je věnována zásadě proporcionality, právu na soukromí, na ochranu osobních údajů, na fyzickou a duševní integritu osoby, nediskriminaci a potřebě zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví. Výzkumné aktivity v projektech ERC musí mít výhradně civilní využití. Financování výzkumu lidských embryonálních kmenových buněk je možné na základě článku 18 Nařízení (EU) 2021/695 Evropského parlamentu a Rady, ale je vázáno velmi přísnými pravidly.

V projektech ERC se posuzuje, zda plánovaný výzkum obsahuje etické aspekty v oblastech, které jsou považovány za eticky závažné:

1. Lidská embrya a kmenové buňky
2. Lidé (účast dobrovolníků a dobrovolnic, pacientů a pacientek, dětí, etnických skupin)
3. Lidské tkáně/buňky
4. Osobní data
5. Zvířata
6. Výzkum a účastníci a účastnice projektu mimo země EU
7. Životní prostředí, zdraví a bezpečnost
8. Umělá inteligence (nově v Horizontu Evropa)
9. Jiná etická problematika
10. Potenciální zneužití výsledků

Všichni PI musí odpovědět v administrativní části A návrhu projektu na otázky týkající se oblastí považovaných za rizikové z hlediska etiky (*Ethics Issues Table*). Pokud identifikují etický aspekt neboli odpoví „Yes“ (obvykle se rozbalí další úroveň podotázek), musí navíc vyplnit tzv. *Ethics Self-Assessment* (viz [obrázek 6](#)), v jehož rámci vysvětlí etiku ve vztahu k cílům výzkumných aktivit, metodologii a potenciálním dopadům těchto aktivit (omezení na 5 000 znaků), dále také soulad s etickými principy a odpovídající legislativou (omezení na 5 000 znaků). V případě, že žadatel/ka chce doplnit více informací, může dodatečný popis etiky přiložit jako přílohu projektového návrhu. Při přípravě žádosti, zejména při identifikaci možných etických problematik,

doporučujeme vycházet z příručky **How to Complete your Ethics Self-Assessment**²¹ a uvědomit si možnou provázanost oblastí.

Obrázek 6 | Ethics Self-Assessment

S novým rámcovým programem Horizont Evropa přibyla rovněž oblast bezpečnosti. Výzkumné aktivity musí být v souladu s platnými bezpečnostními pravidly a zejména na pravidly pro ochranu utajovaných informací proti neoprávněnému zveřejnění, včetně souladu s unijním a vnitrostátním právem. Podobně jako u etiky je nutné odpovědět na několik otázek vztahujících se k bezpečnostním aspektům v návrhu projektu (*Security Issues Table*). K dispozici je příručka **How to handle security-sensitive projects**²².

Projekty navrhované k financování jsou posuzovány po etické a bezpečnostní stránce nezávislými experty a expertkami (*Ethics review, Security review/scrutiny*), v důsledku toho může být ještě před podpisem grantové dohody (GA) vyžádáno doplnění

21 / https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/how-to-complete-your-ethics-self-assessment_en.pdf

22 / https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/how-to-handle-security-sensitive-projects_en.pdf

některých údajů a také navržen nový pracovní balíček zaměřený na etiku (*Work Package*) a *deliverable*²³, který se stává součástí GA. Plnění etických či bezpečnostních požadavků je sledováno po celou dobu implementace projektu ERC, etika a bezpečnost by proto neměly být v žádné fázi podceněny i když nemají vliv na samotné hodnocení vědecké kvality projektu.

23 / Obvykle ve formě zprávy, kterou PI musí odevzdat Evropské komisi v rámci vykazování.

6

Finanční aspekty projektů ERC v průběhu celého životního cyklu

6.1 Příprava rozpočtu

6.2 Implementace projektu

6.1 Příprava rozpočtu

Součástí projektového návrhu ERC je i rozpočet. Pravidla rámcového programu Horizont Evropa vnímají **rozpočet jako kvalifikovaný odhad**. Rozpočet projektu se u úspěšných projektů stane součástí GA, a tím i právně závazným.

Při přípravě rozpočtu je proto nutné dbát na to, aby finanční odhad byl co nejpřesnější (například s ohledem na plánovanou velikost týmu nebo předpoklad nárůstu mezd a kolísání směnného kurzu). Ve fázi samotné implementace projektu je však možné po schválení projektovým úředníkem či úřednicí provádět ať už drobnější nebo i větší změny v rozpočtu tak, jak si postup prací a nově vzniklé skutečnosti vyžadují (větší zásahy do rozpočtu si vyžadají formální změnu – dodatek GA). **Pravidla pro převádění mezi jednotlivými nákladovými kategoriemi jsou tedy poměrně flexibilní** (s výjimkou změn, které zasáhnou kategorie tzv. dodatečného financování, viz níže). Maximální výše grantu však nemůže být v průběhu implementace projektu navýšena.

6.1.1 Nákladové kategorie a dodatečné financování

V projektech ERC je možné žádat o částky až do následující maximální výše podle typu projektu:

Přehled výše grantů ERC

Typ grantu	Částka
Starting grant (StG)	až do výše 1 500 000 eur
Consolidator grant (CoG)	až do výše 2 000 000 eur
Advanced grant (AdG)	až do výše 2 500 000 eur
Synergy grant (SyG)	až do celkové výše 10 000 000 eur
Proof of Concept (PoC)	150 000 eur

Projekty PoC, které navazují na hlavní granty ERC, jsou financovány odlišně, nikoliv na základě skutečných nákladů, ale formou tzv. *lump sum*²⁴ neboli pevné částky zafixované v GA.

Žadatelé a žadatelky mohou kromě výše uvedeného maximálního grantu požádat i o tzv. dodatečné financování (*additional funding*) do výše 1 000 000 eur (v případě ERC StG, CoG, AdG), tj. celkem až o 4 000 000 eur u projektů Synergy (dle počtu hlavních řešitelů či řešitelek).

Dodatečné financování je možné naplánovat z následujících důvodů:

- (a) vysoké náklady na přestěhování PI do členské země EU nebo asociované země k HE z důvodu získání grantu ERC a/nebo
- (b) náklady na pořízení velkých zařízení a/nebo
- (c) náklady na přístup do infrastruktur a/nebo pro
- (d) ostatní experimentální a terénní výzkum (vyjma osobních nákladů).

Pro potřeby naplánování rozpočtu se náklady na dodatečné financování řadí v projekto-
vém návrhu do nákladových kategorií podle svého charakteru. V popisu rozpočtu je však
potřeba uvést celkovou částku požadovanou na dodatečné financování, určit důvody
(případně kombinaci důvodů, pro které je možné dodatečné financování žádat, viz níže),
a řádně tyto požadované náklady vysvětlit.

PŘÍKLAD

Pokud si projekt vyžaduje nákup nákladného laboratorního zařízení nad základní finanční rámec grantu, je potřeba tuto skutečnost v popisu rozpočtu dobře vysvětlit. Náklady ve formě účetních odpisů se v rozpočtové tabulce řadí do příslušné kategorie, tj. C.2 *Equipment – including major equipment*.

24 / Bližší informace o pravidlech financování skrze pevnou částku naleznete přímo na stránce EU Lump sum funding in Horizon Europe dostupné na adrese <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/programmes/horizon/lump-sum>

Z běžných nákladových kategorií, do kterých je možné plánovat rozpočet, se jedná o:

- **osobní náklady**, které jsou dále rozdělené na náklady na PI, seniorní pracovníky a pracovnice, postdoktorandy a postdoktorandky, studující a na ostatní osobní náklady (například náklady na projektovou podporu),
- **subdodávky**,
- náklady na **cestovné, dlouhodobý majetek** (včetně velkých zařízení), **spotřební zboží** (včetně nákladů na terénní výzkum a zvířata), **publikace a diseminaci** (včetně nákladů na otevřený přístup) a na **ostatní přímé náklady**,
- **interně fakturované zboží a služby**, takzvané vnitrořádky.

Konkrétní doporučení, jak nejpřesněji sestavit rozpočet pro projekt ERC, si můžete přečíst v [letáku Technologického centra²⁵](#).

ČASTÝ DOTAZ

Je rozpočet součástí hodnocení projektu ERC?

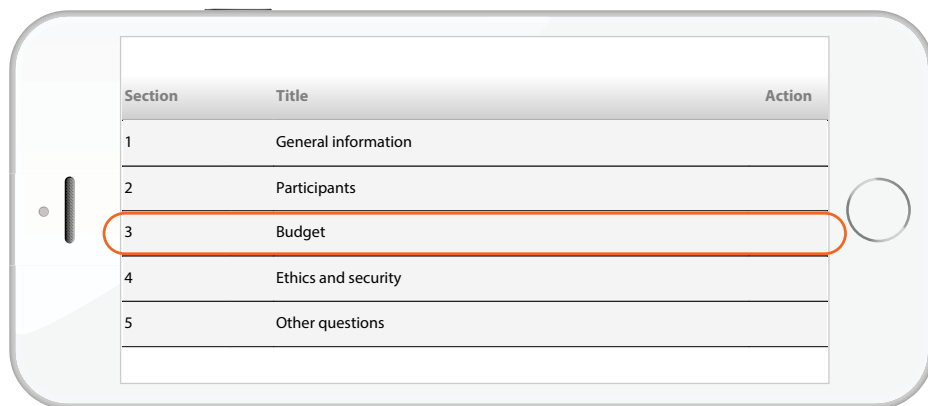
Hodnotitelé a hodnotitelky posuzují adekvátnost a odůvodnění naplánovaných zdrojů, avšak hlavními hodnoticími kritérii je kvalita předloženého projektového návrhu a kvalita PI. Během pohovorů panel rozpočet detailně zkoumá a může konsensuálně navrhnout jeho krácení (v případě, že sezná, že plánovaný rozpočet neodpovídá reálným potřebám projektu, a pokud jej žadatel/ka nedokáže obhájit). Tyto změny je případně nutné adresovat ve fázi přípravy GA.

6.1.2 Rozpočet v projektovém návrhu v portálu FTO

Rozpočet se vyplňuje přímo do administrativní části A projektového návrhu elektronicky²⁶. Jedná se o sekci 3 v editovatelných formulářích (viz [obrázek 7](#))

²⁵ / [Doporučení pro sestavení rozpočtu pro žadatele o granty ERC | Portál Horizont Evropa](#)

²⁶ / U projektů Synergy je popis rozpočtu součástí B2 projektového návrhu (*sekce c. Resources and time commitment*). Tato sekce se nepočítá do limitu počtu stran části B2.

← Obrázek 7 | Sekce 3 - Rozpočet

Rozpočet je ve formě elektronického formuláře (viz [obrázek 8](#)), který sám doplní požadované nepřímé náklady projektu na základě vložených částek přímých nákladů. Důležité je **nezapomenout vyplnit požadovaný příspěvek EU**, který systém automaticky nevyplní. Pro popis rozpočtu je možné využít 8 000 znaků.

Beneficiary Short Name	PI	Senior Staff	Postdocs	Students	Other Personnel costs	A. Total personnel costs/€	B. Subcontracting Costs/€ (No indirect costs)	C.1 Travel and subsistence	C.2 Equipment - including major equipment	Consumables incl. fieldwork and animal costs	Publications (incl. Open Access fees) and dissemination	Other additional direct costs	C.3 Total other goods, works and services	Total Purchase costs/€	D. Internally invoiced goods and services/€ (No indirect costs)	E. Indirect Cost/€	Total Eligible Costs	Requested EU contribution /€
	0	0	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0.00
Total	0	0	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0.00

Section C. Resources (Maximum 8000 characters allowed)

This section and the budget table will be made available to the experts evaluating the proposal at Step 2. Important: your description of resources will be truncated once it exceeds the maximum allowed characters. Please make sure that your description is complete before submitting.

State and fully justify the amount of funding considered necessary to fulfil the objectives for the duration of the project. The project cost estimation should be as accurate as possible. The evaluation panels assess the estimated costs carefully; unjustified budgets will be consequently reduced. Please specify if you will use third parties giving in-kind contributions to the action.

If applicable, please specify the cost items covered by your 'Other personnel costs' category and the cost items covered by your 'Other additional direct costs' category.

Request for additional funding if applicable (All items MUST be included in the overall budget table above): (Cost in EUR)

Justification:

6.2 Implementace projektu

Projekty ERC Starting, Consolidator a Advanced mají standardní délku 5 let, projekty ERC Synergy mohou trvat až 6 let. Projekty jsou rozdělené na několik časových úseků, takzvaných vykazovaných období (*reporting periods*). Ta bývají nejčastěji 18měsíční, ale není to podmínkou. Na konci každého vykazovaného období je nutné vypracovat průběžnou zprávu vůči poskytovateli neboli předložit ji Výkonné agentuře ERC (ERCEA). U projektů ERC PoC, jejichž maximální délka je 18 měsíců, je stanoveno pouze jedno vykazované období.

PŘÍKLAD

Projekt ERC začíná 1. září 2022 a je naplánovaný na 60 měsíců, tj. do 31. srpna 2027. Ve fázi přípravy GA se ustanovila následující vykazovaná období:

- (1) 1. září 2022 – 28. února 2024, tj. 18 měsíců,
- (2) 1. března 2024 – 31. srpna 2025, tj. 18 měsíců,
- (3) 1. září 2022 – 31. srpna 2027, tj. 24 měsíců.

V projektu bude třeba vypracovat tři průběžné zprávy. Na konci projektu je s poslední průběžnou zprávou nutné odevzdat také zprávu závěrečnou.

Na **vyplnění průběžné/závěrečné zprávy** mají PI vždy **60 dní**. Průběžná/závěrečná zpráva se skládá jak z technické části, tj. z popisu průběhu projektových prací, tak z finančního výkazu.

V rámci **technické zprávy** je požadovaný tzv. *overview of progress*, tedy popis postupu prací na projektu. Kromě tohoto vysvětlení projektových prací je také nutné deklarovat, zda PI dodržíme čas strávený na projektu dle GA.

ČASTÝ DOTAZ

Musí PI pracovat na projektu ERC po celou dobu trvání projektu stejný počet hodin měsíčně?

Souhrnný úvazek, který PI stráví prací na projektu za celou dobu trvání projektu, musí odpovídat úvazku naplánovanému v GA. V jednotlivých měsících, resp. vykazovaných obdobích realizace projektu jsou však možné odchylky.

Do **finančního výkazu** je potřeba vyplnit vynaložené náklady za uplynulé vykazované období podle jednotlivých nákladových kategorií. V případě, že byly v projektu vynaložené předem nenaplánované náklady nebo došlo k drobným přesunům mezi nákladovými kategoriemi, tyto změny je potřeba vysvětlit v technické zprávě.

Přesuny rozpočtu, které souvisí s významnými změnami naplánovaných projektových prací (tj. s Přílohou 1 GA), si zpravidla vyžadají formální změnu GA (tzv. *amendment*).

ČASTÝ DOTAZ

Které přesuny rozpočtu si vyžadají dodatek GA?

Neexistují žádné fixní, procentuální nebo nominální hranice u přesunů rozpočtu, po jejichž překročení musí nastat dodatek GA. V případě nejasností doporučujeme ověřit konkrétní situaci s projektovým úředníkem či úřednicí ERCEA.

DOPORUČENÍ

U případných změn do nákladových kategorií *D.7* a *D.8 ERC additional funding* (jak je zná GA) je vždy nutné počítat s formálním dodatkem GA.

Během implementace odevzdávají hlavní řešitelé a řešitelky ERC StG, CoG a AdG rovněž dvě **vědecké zprávy** (*scientific reports*). Prvně reportují vědecký pokrok uprostřed projektového období (*mid-term scientific report*). Zprávu, která slouží k monitorování odvedené práce a vykázaných výsledků vzhledem k naplánovaným aktivitám v části B2 projektového návrhu, hodnotí vědecký úředník či úřednice (*scientific officer*). V rámci závěrečné zprávy (*final report*) na konci projektového období PI vykazují zrealizovanou práci a výsledky, kterých dosáhli v průběhu řešení grantu, dále také dopad výzkumu v rovině vědecké a společenské a dopad na jejich kariéru a kariéru členů a členek týmu. U SyG odevzdávají cPI dvě průběžné vědecké zprávy (po 24. a 48. měsíci projektového období) a na konci závěrečnou zprávu.

6.2.1 Platby v projektu

Platby v projektu jsou úzce svázané s konkrétním nastavením vykazovaných období v projektu a jsou založené na principu částečného ex ante financování.

Toky peněz souhrnně představují příspěvek EU na projekt, ten je postupně vyplácen minimálně ve třech platbách:

- zálohová platba (*pre-financing*) vyplacená po zahájení projektu, tzv. předfinancování,
- průběžné platby (*interim payments*) následující po každém vykazovaném období,
- závěrečná platba (*final payment*), tj. platba zůstatku provedená na konci projektu.

Zálohová platba, kterou hostitelská instituce obdrží, je ponížena o odvod do tzv. vzájemného pojišťovacího mechanismu (*Mutual Insurance Mechanism, MIM*). Odvedená částka je zpravidla ve výši 5 % zálohové platby (v odůvodněných případech může být až ve výši 8 %).

Výše průběžné platby závisí na výši vynaložených způsobilých nákladů v projektu v příslušném vykazovaném období a na výši maximálního příspěvku EU. Celková výše průběžných plateb uskutečněných v projektu sečtená se zálohovou platbou může dosahovat nanejvýš 90 % maximálního příspěvku EU. Zbýlých 10 % je drženo poskytovatelem, a to až do okamžiku závěrečné platby.

DOPORUČENÍ

Z důvodu fixace peněz v MIM a zádržného může zejména ke konci projektu dojít k dočasné situaci, kdy příjemce nemá dostatek prostředků. S touto variantou je nutné počítat dopředu a mít „v záloze“ vlastní prostředky na překlenutí tohoto období (tj. nejméně 15 % grantu).

Pro vyplacení plateb ze strany poskytovatele je vždy 90denní lhůta od odevzdání kompletní průběžné zprávy.

6.2.2 Směnný kurz

V GA je příspěvek EU uveden v eurech a i jednotlivé platby od poskytovatele jsou převáděny na účet hostitelské instituce v eurech, ve stejné měně je proto třeba vykazovat náklady ve finančním výkazu. Pro tento účel musí subjekty účastníci se Horizontu Evropa, které vedou účetnictví v české měně, převést náklady na eura, a to dle **průměrného směnného kurzu za dané vykazované období**. Průměr vychází z denních směnných kurzů vyhledávaných Evropskou centrální bankou a příjemce si jej může jednoduše vygenerovat prostřednictvím **online nástroje ECB**²⁷ zadáním prvního a posledního dne konkrétního vykazovaného období.

27 / https://www.ecb.europa.eu/stats/policy_and_exchange_rates/euro_reference_exchange_rates/html/eurofxref-graph-czk.en.html

6.2.3 Finanční audity

V projektech podpořených programem Horizont Evropa existují dvě úrovně standardních finančních auditů – první úroveň je tzv. Osvědčení o finančních výkazech (*Certificate on the financial statements, CFS*), druhou jsou finanční audity poskytovatele.

CFS je relevantní pouze pro ty příjemce (či přidružené subjekty), kteří obdrží z projektu příspěvek EU alespoň ve výši 430 tis. eur. CFS předkládá příjemce pouze jednou, a to jako součást závěrečné zprávy. Přestože se hranice 430 tis. eur vztahuje na výši grantu, auditor certifikuje celkové způsobilé náklady projektu, které daný partner vykázal ve svých finančních výkazech za celou dobu trvání projektu. Tyto audity jsou realizované auditorem podle vlastního výběru příjemce.

DOPORUČENÍ

U projektů ERC se celkové příspěvky EU zpravidla pohybují nad hranicí 430 tis. eur, doporučujeme tedy naplánovat si náklady na CFS do rozpočtu projektu, neboť tyto náklady mohou být způsobilým nákladem projektu. Cena CFS se běžně pohybuje mezi 5 a 10 tis. eur a Technologické centrum spravuje **seznam českých auditorů / auditorských společností²⁸**, kteří deklarují, že mají zkušenosti s audity rámcových programů a mohou pro vás CFS vypracovat.

Druhou úrovní finančních kontrol může být audit realizovaný přímo Evropskou komisí nebo některou z pověřených firem. Tento audit je vždy s předstihem avizován.

Více informací na téma financování projektů Horizontu Evropa, plateb v projektu, vykazování nebo finančních auditů se můžete dočíst v brožůře Pravidla financování projektů Horizontu Evropa, v [kapitole 7²⁹](#).

28 / <https://www.horizontevropa.cz/cs/mohlo-by-vas-zajimat/pravni-financni-aspekty/financni-administrativni-aspekty/obecne-informace/odkazy>

29 / [NOVÁ BROŽURA Pravidla financování projektů Horizontu Evropa | Portál Horizont Evropa](#)

7

Smluvní vztahy v grantech ERC

7.1 Podpis grantové dohody

7.2 Pracovněprávní vztahy

„Práva a povinnosti hlavního řešitele či řešitelky grantu ERC a hostitelské instituce vystupující v roli příjemce grantu musí být smluvně upraveny.“

7.1 Podpis grantové dohody

Po ukončení hodnocího procesu ERC oznámí všem žadatelům a žadatelkám výsledky výzvy. PI projektů navržených k financování pozve k přípravě GA prostřednictvím elektronicky zasláného dopisu (*invitation letter*). Budoucí PI a příjemce, tj. hostitelská instituce, obdrží instrukce, co je třeba učinit před podpisem GA. Příjemce musí doložit potřebné dokumenty do 2 týdnů od zaslání dopisu. GA je obvykle podepsána do tří měsíců od zaslání zvacího dopisu. Zároveň dle pravidel Evropské komise musí být dodržena lhůta 13 měsíců od uzávěrky výzvy do podpisu GA (*time-to-grant a time-to-sign*). Mezi nejdůležitější otázky, které jsou obvykle během přípravy GA diskutovány, patří termín začátku projektu, délka projektových období, úvazek PI, výše předfinancování, případné zapojení třetích stran a subdodávky.

Do podpisu GA jsou veřejné organizace, výzkumné instituce a vysoké školy (včetně soukromých výzkumných institucí a vysokých škol) povinny přijmout plán genderové rovnosti (*gender equality plan, GEP*) platný po celou dobu implementace projektu ERC.

Před podpisem GA by se měli PI a hostitelská instituce shodnout na právech a povinnostech obou stran podpisem tzv. **doplňující dohody** (*supplementary agreement*). Požadavky na obsah této dohody jsou stanoveny v příloze 5 GA. Tato dohoda však není sama o sobě dostatečná, nemůže nahradit standardní pracovní smlouvu upravující pracovní poměr se zaměstnancem či zaměstnankyní. ERCEA vyžaduje zaslat kopii této dohody. K dispozici je **šablona**³⁰ modelové doplňující dohody.

V projektech ERC s více příjemci je vhodné uzavřít také konsorciální smlouvu (*consortium agreement*). Uzavření této smlouvy není povinné, ale rozhodně je vhodné pro jasné nastavení vztahů, rozhodovacích procesů a práv k duševnímu vlastnictví.

Příjemcem grantu ERC je hostitelská instituce uvedená v návrhu projektu (pokud se PI nerozhodne grant přenést na jinou instituci), ta se stane tzv. koordinátorem projektu. Pokud se PI rozhodne odejít s grantem na jiné pracoviště i mimo zemi, kde grant původně podal, musí tuto změnu nejprve schválit Výkonná agentura ERC, následně bude uzavřen dodatek GA (*grant portability*, viz **Modelová grantová dohoda**³¹, **MGA**, čl. 41).

30 / <https://erc.europa.eu/homepage>

31 / https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/agr-contr/general-mga_horizon-euratom_en.pdf

Dle **Anotované modelové grantové dohody**³² (**AMGA**) může začít PI realizovat výzkum první den měsíce následujícího po podpisu GA nebo lze stanovit pevné datum zahájení, začátek projektového období však může být posunut nejvíce o 6 měsíců od obdržení zvacího dopisu. Posunutí projektového období o delší dobu může být schváleno jen ve výjimečných případech, např. z důvodu mateřské/rodičovské dovolené nebo přestěhování do EU/AC.

7.2 Pracovněprávní vztahy

PI se zavazuje podpisem doplňující dohody, že bude:

- pracovat na grantu ERC odpovídajícím úvazkem – min. 50 % v případě ERC Starting grantu, min. 40 % v případě ERC Consolidator grantu či min. 30 % v případě ERC Advanced grantu. Zároveň musí splnit podmínku 50% úvazku vykonávaného v členské zemi EU nebo zemi asociované k Horizontu Evropa,
- dohlížet nad vědeckou a technologickou implementací projektu,
- odpovídat za vědecké vykazování a spolupracovat při finančním vykazování,
- informovat hostitelskou instituci o skutečnostech, které mohou ovlivnit GA,
- aplikovat obvyklé postupy řízení hostitelské instituce,
- zajišťovat viditelnost finanční podpory získané na realizaci výzkumu,
- uznávat a potvrzovat právo duševního vlastnictví hostitelské instituce,
- dodržovat důvěrnost informací,
- akceptovat kontrolní a další pravomoci poskytovatele, OLAF a Evropského účetního dvora.

Hostitelská instituce se zavazuje k povinnostem popsaným v příloze 1 GA a vůči hlavnímu řešiteli či řešitelce a členům a členkám týmu, dále že:

- bude hostit (zaměstná) PI po celou dobu trvání projektu,
- bude postupovat v souladu s principy Evropské charty pro výzkumné pracovníky a pracovnice a Kodexu chování pro přijímání výzkumných pracovníků a pracovnic,

32 / https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/aga_en.pdf

především těch týkajících se pracovních podmínek (odpovídajícím národní legislativě a běžné praxi na instituci), transparentního výběrového procesu a profesního rozvoje,

- zaručí vědeckou nezávislost PI, především v otázce využití rozpočtu za účelem dosažení vědeckých cílů, umožní publikovat, připravovat vědecké zprávy, vybírat a školit další členy a členky týmu, zajistí přístup k vybavení potřebnému pro výzkum,
- poskytne během implementace podporu PI a členům a členkám týmu v rovině výzkumné, ale i administrativní, právní a finanční (řízení grantu, vědecké a finanční vykazování, přístup k infrastruktuře, práva duševního vlastnictví a další služby nezbytné pro realizaci výzkumu),
- zajistí PI adekvátní zdravotní a sociální standardy (povinné odvody, pojištění, nárok na dovolenou, včetně nemocenské a rodičovské apod.), standardy bezpečnosti práce,
- bude respektovat základní princip výzkumné integrity,
- poskytne PI bezplatná přístupová práva k potřebným stávajícím znalostem a k výsledkům,
- informuje PI o skutečnostech, které mohou ovlivnit GA,
- poskytne PI kopii GA,
- umožní PI převedení grantu na jinou hostitelskou instituci.

ČASTÝ DOTAZ

Jakou formou lze spolupracovat s kolegou/kolegyní, kteří nepracují v hostitelské instituci? Je nutné podepsat pracovní smlouvu pouze s kolegou/kolegyní nebo i s institucí, na které je zaměstnán/a?

Pokud chcete spolupracovat pouze s konkrétní osobou, můžete se domluvit nezávisle na instituci, kde je zaměstnána. Forma spolupráce (pracovní smlouva, DPP/DPČ apod.) a výkon práce (např. teleworking, přesun na hostitelskou instituci) je na vzájemné dohodě. Naopak může být vhodné zapojit daného člověka skrze jeho/její domácí instituci, což je také možné. V druhém případě půjde o tzv. *secondment*, kdy daná instituce svého zaměstnance či zaměstnankyni „zapůjčí“ hostitelské instituci jako nepeněžitý příspěvek (*in-kind contribution*).

DOPORUČENÍ

Do projektu ERC je podle potřeby možné **naplánovat zapojení třetích stran**. Kromě zapojení dalších kolegů a kolegyň se může jednat například o pronájem konkrétního zařízení nebo i subdodávku části projektových prací. Pro více informací o problematice třetích stran doporučujeme brožuru Pravidla financování projektů Horizontu Evropa, v [kapitole 5](#).

8

Duševní vlastnictví a otevřená věda v projektech ERC

- 8.1** Specifika duševního vlastnictví
- 8.2** Otevřená věda
- 8.3** Role duševního vlastnictví a otevřené vědy
v návrhu projektu

„Duševní vlastnictví má ve výzkumných projektech zcela zásadní roli.“

GA vyžaduje, aby práva k duševnímu vlastnictví (*intellectual property rights, IPR*) byla u grantů ERC vždy stranami ošetřena. Zvýšenou pozornost je této otázce potřeba věnovat především v případech, kdy je do projektu zapojeno více institucí, tj. u ERC Synergy grantů, a u individuálních grantů, kde kromě příjemce v roli koordinátora může figurovat jako příjemce grantu další zapojená instituce.

8.1 Specifika duševního vlastnictví

„V projektech programu HE dělíme duševní vlastnictví do dvou kategorií podle okamžiku vzniku.“

Stávající znalosti (*background*) jsou souborem veškerých dat, informací či know-how, který má žadatel/ka k dispozici před počátkem projektu a který bude sloužit k jeho řešení. Na vymezení stávajících znalostí by měla mezi příjemci (pokud je jich více) panovat shoda. **Výsledky** (*results*) lze definovat jako jakýkoliv výstup projektu, hmotný či nehmotný, bez ohledu na možnost jeho právní ochrany. Jde tedy o jakýkoliv výsledek duševní tvůrčí činnosti, který vznikl během trvání projektu.

8.1.1 Stávající znalosti

Standardní součástí GA je ustanovení ukládající zapojeným institucím podílejícím se na řešení projektu s více příjemci uzavřít dohodu, v níž identifikují své stávající znalosti nutné pro úspěšné řešení projektu. Tato dohoda může být samostatná, ale v projektech ERC budou tato ujednání nejčastěji součástí **doplňující dohody** (*supplementary agreement*, viz [kapitola 7.1](#)).

Pro hladký průběh implementace projektu je nezbytné poskytování tzv. přístupových práv ke stávajícím znalostem (*access rights*). Jedná se vlastně o poskytnutí licence zapojené instituci či konkrétnímu výzkumnému pracovníkovi či pracovníci realizujícímu u příjemce grantu projekt. Pokud jsou přístupová práva poskytována pro splnění úkolů v rámci

projektu, je povinnost poskytovat přístup zdarma, ledaže je ještě před podpisem GA ujednáno jinak. Na základě spravedlivých a přiměřených podmínek³³ pak musejí být poskytována přístupová práva ke stávajícím znalostem, které jiná instituce potřebuje pro využití svých výsledků. Výzkumným pracovníkům a pracovnícím a dalšímu personálu je poskytován přístup zdarma ke stávajícím znalostem nutným pro výkon jejich činnosti v rámci projektu.

8.1.2 Výsledky

Obecně je vlastníkem výsledku projektu hostitelská instituce. Mezi PI a hostitelskou institucí může být dohodnuto i jiné schéma vlastnictví práv duševního vlastnictví. Zde budeme dále pojmově vycházet z předpokladu, že právo duševního vlastnictví, které vznikne v rámci projektu, náleží hostitelské instituci.

V případě projektů ERC s více příjemci je vhodné navíc uzavřít také konsorciální smlouvu (*consortium agreement*) a vymezit přesná pravidla mezi příjemci ve vztahu k právům duševního vlastnictví. Smlouva ošetřující duševní vlastnictví může být relevantní i v případě zapojení třetích stran do projektu. Při nakládání s výsledky projektu je vhodné se obrátit na kancelář pro transfer znalostí, kterou najdete zpravidla na každé výzkumné instituci, a poradit se s experty a expertkami.

Ochrana výsledků

Hostitelská instituce musí u každého výsledku zvažovat možnost a účelnost jeho ochrany. V případě výsledků, které mají potenciál pro komerční využití, by pak měla o příslušný institut ochrany žádat. U výzkumných projektů jde např. o podání patentové přihlášky v případě vzniku vynálezu, který má šanci uplatnit se na trhu.

Využití (Exploitation)

Hostitelská instituce by měla vynaložit úsilí, aby výsledky, které v průběhu projektu vytvoří, do čtyř let po jeho konci byly nějakým způsobem využity. Může tak učinit sama, nebo je mohou využít prostřednictvím třetích osob. Tedy tak, že je licencují nebo převedou na jiný subjekt. Pokud se PI nepodaří zajistit pro výsledky využití do jednoho roku od konce projektu, měl by je inzerovat prostřednictvím speciální online platformy **Horizon Results Platform**³⁴, kde je veřejně nabídné k využití široké veřejnosti, především potenciálním kupcům, kteří je mohou uvést na trh.

33 / Tedy typicky za poplatek, který bude stejný pro všechny partnery.

34 / Dostupná z <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/horizon-results-platform>

Převod a licencování

Jak již bylo uvedeno, hostitelská instituce může výsledky převést na třetí strany nebo k nim poskytnout licenci. V případě převodu a výhradní licence musí dbát na práva ostatních zapojených institucí, jako jsou třeba již popsaná přístupová práva, která musejí být zachována. Je-li to stanoveno v příslušné výzvě, a pokud dochází k poskytnutí práv k výsledku osobě sídlící mimo území EU, musí o této skutečnosti příjemce zpravit Výkonnou agenturu ERC (ERCEA), která by mohla případně převodu či poskytnutí licence zamezit, pokud by měla za to, že může poškodit zájmy EU.

Šíření výsledků (Dissemination)

Pokud to není v rozporu se zájmy PI grantu ERC a potažmo celé hostitelské instituce, musí informace o výsledcích projektu veřejně šířit. Typický rozpor se zájmem vlastníka výsledků je jejich ochrana. Pokud např. plánuje vynález chránit patentem, musí nejdříve podat k příslušnému patentovému úřadu přihlášku a teprve poté o principech fungování vynálezu publikovat. V opačném případě by nebyla dodržena podmínka tzv. novosti, která je pro patentovatelnost nezbytná. Povinnost šířit výsledky může být splněna různými způsoby, např. prezentací na konferencích, tvorbou webové stránky nebo prostřednictvím článků v recenzovaných oborových časopisech.

8.2 Otevřená věda

„Požadavky na využití principů otevřené vědy (*open science*) tvoří speciální sadu pravidel v rámci povinnosti k šíření výsledků výzkumu. Zásadní je otevřený přístup k vědeckým publikacím a datům (*open access to scientific publications and data, OA*).“

8.2.1 Otevřený přístup k vědeckým publikacím

Hlavní řešitel/ka grantu ERC jsou povinni dodržovat pravidla týkající se otevřeného přístupu jak u recenzovaných článků, tak u delších textů (např. monografií). Autoři a autorky musí pro své publikace zajistit **okamžitý otevřený přístup**.

ČASTÝ DOTAZ

Je nutné publikovat v plně otevřeném časopise?

Není, autoři a autorky si mohou teoreticky vyjednat publikování svého článku i v tzv. hybridním časopise, a to pokud si zajistí okamžitě zveřejnění dané publikace, tj. bez jakékoliv prodlevy. Pokud tento postup však vyvolá jakékoliv poplatky k tíži autorů a autorek, ty nemohou být v tomto případě způsobilým nákladem grantu ERC.

Nejpozději v době publikace pak musí článek nahrát do online repozitáře³⁵, ze kterého bude také jednoduše dostupný, a to pod veřejnou licenci *Creative Commons Attribution* (CC BY), tedy tou nejotevřenější variantou licence *Creative Commons* nebo jejím ekvivalentem. Také monografii je nutné zpřístupnit veřejnosti z repozitáře, v tomto případě má PI větší volnost, co se týče volby licence *Creative Commons* a může zamezit např. komerčnímu užívání publikace.

Autoři a autorky musí prostřednictvím repozitáře poskytnout informace o jakémkoliv dalším výstupu výzkumu nebo nástrojích potřebných k ověření závěrů vědecké publikace. V neposlední řadě si musí zachovat dostatečná majetková práva ke svým výstupům, a to v takovém rozsahu, aby bylo možné stanoveným povinnostem vyhovět.

Za otištění článku **v plně otevřeném časopise je zpravidla účtován publikační poplatek** (tzv. *article processing charge, APC*), který je způsobilým nákladem projektu ERC.

Společně s publikací musí PI do repozitáře zanést i příslušná bibliografická metadata týkající se článku. Tedy informaci o autorovi či autorce a instituci včetně informace o tom, kterým grantem ERC bylo vytvoření článku podpořeno.

S výběrem vhodného časopisu k publikaci článku³⁶ a vysvětlením nejasností v pravidlech otevřeného přístupu mohou pomoci pracovníci a pracovnice akademických knihoven, kteří se zpravidla v tématu dobře orientují.

DOPORUČENÍ

EU nabízí možnost publikovat na platformě **Open Research Europe**³⁷ (ORE), díky které mají autoři a autorky jistotu, že splní veškeré podmínky pro otevřený přístup projektu ERC. Na ORE je možné publikovat nejen články, ale také například eseje, protokoly nebo data a pro výstupy programu HE je užití platformy bezplatné.

35 / Pro vyhledání vhodného repozitáře je možné využít rozcestník OpenDOAR na adrese <https://v2.sherpa.ac.uk/opensoar/>.

36 / Otevřené časopisy je možné vybírat skrze rozcestník Directory Of Open Access Journals na adrese <https://doaj.org/>.

37 / [Open Research Europe](#) | [Open Access ...](#) | [Open Research Europe \(europa.eu\)](#)

8.2.2 Správa výzkumných dat a otevřený přístup k výzkumným datům

„V programu HE je kladen zásadní důraz na management výzkumných dat (*research data management*) v souladu s principy označovanými jako FAIR³⁸.“

Výzkumná data by měla být dohledatelná, dostupná, interoperabilní a znovu využitelná. Jde o klíčový aspekt, aby mohly na výzkum navázat další vědecké týmy a využít dostupná data nebo ověřit závěry, které byly na jejich základě formulovány.

Správa výzkumných dat se tedy řídí principem, že data mají být tak otevřená, jak je možné, a jen tak uzavřená, jak je nutné (*as open as possible, as closed as necessary*). V případě, že jsou data s veřejností sdílena, musí se tak dít prostřednictvím datového repozitáře a veřejné licence CC BY. S daty musejí být zpřístupněna i příslušná metadata a informace o tom, s pomocí jakého nástroje je možné s daty dále pracovat.

PI má povinnost vytvářet plán správy dat (*data management plan, DMP*) a průběžně jej aktualizovat. Musí jej v polovině projektu a na jeho konci coby tzv. *deliverable* odevzdat Výkonné agentuře ERC ke kontrole. V tomto dokumentu vysvětlí jednotlivé nasbírané či naměřené data sety a osvětlí, kde jsou uloženy a zda budou dostupné v režimu otevřeného přístupu. Pro snadnější tvorbu DMP existují různé praktické nástroje jako např. **Data Stewardship Wizard**³⁹ nebo **DMP Online**⁴⁰.

38 / Detailní popis principů FAIR naleznete na stránce <https://www.go-fair.org/fair-principles/>

39 / [Data Stewardship Wizard \(ds-wizard.org\)](https://ds-wizard.org/)

40 / <https://dmponline.dcc.ac.uk/>

8.3 Role duševního vlastnictví v návrhu projektu

„Duševnímu vlastnictví by měla být věnována pozornost už v době přípravy projektového návrhu, avšak s ohledem na omezený počet stran návrhu, který je nutné dodržet, nebude pravděpodobně možné jít do detailu.“

Žadatelé a žadatelky by měli alespoň stručně popsat, jakým způsobem budou výsledky vzniklé v projektu šířeny a využity⁴¹. S ohledem na šíření budoucích výsledků projektu je možné zmínit výběr časopisů, v nichž plánuje PI publikovat, nebo repozitář, ve kterém budou články uloženy a z něhož budou volně dostupné široké veřejnosti, a odhadnout počet publikací nebo i dalších výstupů, které by měl projektový tým vypracovat. Také je vhodné výhledově uvést názvy konferencí, na kterých projektový tým plánuje představit výsledky projektu.

Kromě povinných aspektů otevřené vědy a šíření výsledků v rámci otevřeného přístupu mohou být do projektu zařazeny i další, doporučené postupy otevřené vědy, například prvky občanské vědy (*citizen science*). Pro bližší informace k doporučeným i povinným aspektům otevřené vědy slouží programový průvodce **Horizon Europe Programme Guide**⁴².

V otázce využití výsledků je žádoucí se zabývat jejich komerčním potenciálem a možnými způsoby využití, příp. jestli bude výsledky hostitelská instituce sama dále využívat nebo plánuje jejich prodej, licencování atp.

41 / Řešitelé a řešitelky projektů ERC nemají povinnost předkládat v rámci implementace projektu tzv. Plán pro využití a šíření výsledků (*Plan for the exploitation and dissemination of the results*).

42 / [programme-guide_horizon_en.pdf \(europa.eu\)](#)

Užitečné odkazy

- Anotovaná modelová grantová dohoda (AMGA): https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/aga_en.pdf
- Databáze CORDIS: <https://cordis.europa.eu/projects/en>
- Detailní popis principů FAIR: <https://www.go-fair.org/fair-principles/>
- Doporučení pro sestavení rozpočtu pro žadatele a žadatelky o granty ERC: <https://www.horizontevropa.cz/cs/publikace/yiifpublications/15/doporuceni-pro-sestaveni-rozpocetu-pro-zadatele...>
- Horizon Results Platform: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/horizon-results-platform>
- How to Complete your Ethics Self-Assessment: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/how-to-complete-your-ethics-self-assessment_en.pdf
- How to handle security-sensitive projects: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/how-to-handle-security-sensitive-projects_en.pdf
- Modelová grantová dohoda: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/agr-contr/general-mga_horizon-euratom_en.pdf
- Národní portál Horizont Evropa: <https://www.horizontevropa.cz/cs>
- Nástroje pro tvorbu DMP: [Data Stewardship Wizard \(ds-wizard.org\)](https://www.ds-wizard.org/), [DMPonline \(dcc.ac.uk\)](https://www.dcc.ac.uk/)
- Nová struktura panelů ERC: https://erc.europa.eu/sites/default/files/document/file/ERC_Panel_structure_2021_2022.pdf
- Online nástroje ECB: https://www.ecb.europa.eu/stats/policy_and_exchange_rates/euro_reference_exchange_rates/html/eurofxref-graph-czk.en.html
- Open Research Europe: [Open Research Europe | Open Access ... | Open Research Europe \(europa.eu\)](https://www.openresearch.europa.eu/)

- Portál FTO: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>
- Přehled aktivit na podporu žadatelů a žadatelek o granty ERC od roku 2021: https://www.horizontevropa.cz/files_public/elfinder/2563/Aktivity%20ES%20a%20TC%20od%20roku%202021.pdf
- Příručka programu Horizont Evropa: programme-guide_horizon_en.pdf (europa.eu)
- Rozcestník Directory Of Open Access Journals: <https://doaj.org/>
- Rozcestník OpenDOAR: <https://v2.sherpa.ac.uk/opensoar/>
- Seznam českých auditorů / auditorských společností: <https://www.horizontevropa.cz/cs/mohlo-by-vas-zajimat/pravni-financni-aspekty/financni-administrativni-aspekty/obecne-informace/odkazy>
- Seznam zemí asociovaných k rámcovému programu Horizont Evropa: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/list-3rd-country-participation_horizon-auratom_en.pdf
- Účast ČR v soutěžích o granty Evropské výzkumné rady (ERC): Strategická doporučení pro podporu žadatelů a žadatelek o granty ERC na institucionální a národní úrovni: http://www.tc.cz/files/documents/ERC-granty/Strategicka-doporuceni-pro-podporu-zadatelu-o-granty-ERC_1.pdf
- Webová stránka ERC: <https://erc.europa.eu/>
- Webová stránka Expertní skupiny na podporu žadatelů a žadatelek ve výzvách ERC: <https://www.horizontevropa.cz/cs/struktura-programu-he/excelentni-veda/evropska-rada-pro-vyzkum/expertni-skupina-erc/informace>

Kdo jsme?

NICER: Národní informační centrum pro evropský výzkum je konzultačním a školicím pracovištěm, které se zabývá komplexní podporou účasti národních týmů v projektech mezinárodní výzkumné spolupráce, především v rámcových programech EU. Služby zajišťuje bezplatně tým vyškolených národních kontaktů (NCP) ve všech prioritách a horizontálních aktivitách rámcového programu Horizont Evropa (HE). Naše služby jsou poskytovány též řešitelským týmům ještě probíhajících projektů programu Horizont 2020.

Národní kontakty

Národní kontaktní pracovníci a pracovnice mají na starosti jednotlivé oblasti programu Horizont Evropa podle následujícího rozdělení. Veškeré kontakty, včetně e-mailů a telefonních čísel, naleznete na odkazu <https://www.horizontevropa.cz/cs/narodni-kontakty>.

Koordinátorka	Naďa Koničková
EXCELENTNÍ VĚDA	
Evropská rada pro výzkum	Lyudmyla Tsyachna
Akce Marie Skłodowska-Curie	Lyudmyla Tsyachna
Výzkumné infrastruktury	Michaela Krausová
GLOBÁLNÍ VÝZVY A KONKURENCESCHOPNOST	
Zdraví	Monika Vrajová
Kultura, kreativita a inkluzivní společnost	Klára Černá
Civilní bezpečnost pro společnost	Eva Hillerová, Lenka Švejcárová
Digitalizace, průmysl a vesmír	Petr Pracna, Lenka Švejcárová, Ondřej Mirovský
Klima, energetika a doprava	Veronika Korittová, Martin Škarka, Jana Čejková, Michaela Vlková
Potravinářství, bioekonomika, přírodní zdroje, zemědělství a životní prostředí	Naďa Koničková, Jana Čejková
Nejaderné přímé akce Společného výzkumného střediska	Jana Čejková

INOVATIVNÍ EVROPA

Evropská rada pro inovace	Martin Škarka, Michaela Vlková
Evropské inovační ekosystémy	Martin Škarka, Michaela Vlková
Evropská inovační a technologický institut	Anna Vosečková

PRÁVNÍ A FINANČNÍ ASPEKTY

Finanční a administrativní aspekty	Lenka Chvojková, Milena Lojková
Právní aspekty	Michal Hlavačka

ROZŠÍŘOVÁNÍ ÚČASTI A POSILOVÁNÍ ERA

Rozšiřování účasti a šíření excelence	Anna Vosečková
Reforma a zlepšení evropského systému výzkumu a inovací	Anna Vosečková
Monitoring a hodnocení rámcových programů	Daniel Frank, Vladimír Vojtěch
EURATOM	Veronika Korittová

MISE

Rakovina	Monika Vraiová
Adaptace na změnu klimatu včetně společenské transformace	Jana Čejková
Zdravé oceány, moře, pobřeží a vnitrozemské vody	Nad'a Koničková, Jana Čejková
Klimaticky neutrální a chytrá města	Veronika Korittová
Zdravá půda a potraviny	Nad'a Koničková, Jana Čejková

Granty Evropské rady pro výzkum (ERC)

Petra Fedorová, Michal Hlavačka, Aneta Kašílková, Jiří Kotouček
a Zuzana Šimek

Grafická úprava: orange5 creative studio s.r.o.

Vydání brožury je financováno MŠMT z projektu sdílených činností „Prohloubení integrace výzkumného a inovačního ekosystému ČR do Evropského výzkumného prostoru a podpora intenzivní mezinárodní spolupráce výzkumných organizací a podniků ČR ve výzkumu, vývoji a inovacích“ (identifikační kód MS2103).

ISBN: 978-80-86794-84-6

TECHNOLOGICKÉ
CENTRUM AV ČR

